

BUTLLETI

DEL

SINDICAT DE METGES DE CATALUNYA

COMITÈ DE REDACCIÓ

Secció Oficial
REDACTADA PELS SECRETARIS

Mutual Mèdica
M. TOST PUNYET

FELIP PROUBASTA
Direcció

JACINT BREMON
Redactor en Cap

Secció de Barcelona
ELADI VILA CUNYER

Revista de Revistes
MIQUEL CABEZA

Medicina Social
ALVAR PRESTA - FRANCESC MONTAÑA

Administració, Secretaria del Sindicat: Carrer Santa Anna, 28, 1.ª

SUMARI

SINDICAT: Bon any!! A. Presta.—Subscripció «Casal del Metge».—La nostra casa, Lluís Vila Abadal.—**MEDICINA SOCIAL:** L'estat davant els problemes de la prostitució i de la sífilis (acabament). F. Montaña Guasch.—**DE COL·LABORACIO:** El problema hospitalari a Barcelona, F. Puig i Alfonso.—La crisi actual: els metges i el mutualisme com a remei. Jus.—De quotes de conducta. II.—Llur quantia, J. Monné i Prats.—Revista de revistes.—**SECCIO OFICIAL:** Extracte de les sessions. Actes núms. 219 i 220.—Moviment de Caixa del S. de M. de C. en novembre de 1925.—Noticiari.—Moviment de la Caixa de Beneficència durant el novembre de 1925.—Donatius per a la Caixa de Beneficència del S. de M. de C.—**SECCIONS COMARCALS:** De la de Montblanch. Delimitació de partits mèdics.—**MUTUAL MEDICA:** III.—El nomenament de beneficiaris, M. Tost Punyet.—Grups de vida, Ramón Vilardell.—Consell administratiu. Expedient núm. 16.—Acta núm. 89.—Moviment de Caixa de la Mutual Mèdica durant el novembre de 1925.—Moviment provisional dels fons de la Mutual Mèdica en novembre de 1925.—Moviment de socis.—Socorsos devengats durant el novembre de 1925.—Quotes corresponents al mes de gener de 1926.—**VARIA:** L'estat de la medicina a Espanya al segle XVI.

COLEGIOS DE MEDICOS DE CATALUÑA: Del de Barcelona: Extracto de las sesiones. Acta núm. 532.—Estado de cuentas del mes de octubre de 1925.—Noticias.—Id. del mes de noviembre de 1925.

OPOTERAPICS

LOPEZ - BREA

Nefrina
Ovarina
Hemosina
Hepatina
Tiroidina
Esplenina
Suprarrenina

Hipòfiso-tiro-ovarina
Tiro-ovarina
Ovarina belladonada
Nefro-hepatina
Pluriendocrina
Pancreatina
Entero-pancreatina

Extr. cervell-orquític
» cerebral
» orquític
» prostàtic
» hipofísic
» tímic
» paratiroideo

Extr. glàndula mamària
» placenta
Galactogenina
Conjuntivina
Adreno-hipofísina
Mèdulo esplenina
Ferro-arseno-esplenina

LABORATORI LOPEZ-BREA - LLEO XIII, 19 - TEL. 85 G. - BARCELONA (S. G.)

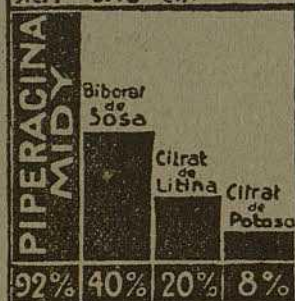
PIPERACINA MIDY

GRANULAT
EFFERVESCENT

"El més ric en principi actiu"

*Especificat bé
al nom MIDY
per a evitar
les
substitucions*

Solubilitat comparada del
Acid Úric en:

2 a 4
Cullerades
de les de cafè
per dia

MOSTRES; LABORATORIS MIDY
9, Rue du Com. Rivière,
PARIS

Emenagog poderós
Gran tònc uterí
baix forma d'Elixir agradable al paladar

ALETRINA

Es una feliç associació dels PRINCIPIS UTILS TOTALS de l'ALETRITIS FARINOSA, de les SENECIO JACOBÆA i VULGARIS i de la INULA HELENIUM. Obra eficaçment en les AMENORRES vâries, DISMENORREA, LEUCORREA, PROLAPSUS UTERI i en general com tònic dels òrgans genitals de la dona.

LABORATORIS LALEUPF-PARIS

Agents generals per a Espanya:

CURIEL & MORAN - Aragó, 228
Barcelona

Mostres a disposició dels senyors Metges

En les **Bronquitis cròniques** **Gripe** **Tuberculosis**

CONSTIPATS DESCUIDATS; TOS REBELS, ASMA
Una cullerada de les de sopa al matí, al migdia i al vespre de

XAROP FAMEL

Calma ràpidament la tos, facilita l'expectoració obra favorablement sobre l'estat general

Mostres a disposició dels Senyors Metges.
AGENTS GENERALS PARA ESPANYA: CURIEL.MORAN Aragó 228. Barcelona

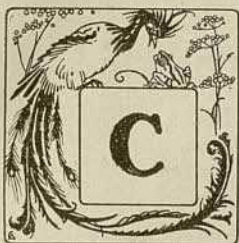
BUTLLETÍ DEL SINDICAT DE METGES DE CATALUNYA

GENER DE 1926 :: ANY VII—NÚM. 65

Direcció i administració: Santa Anna, 26, 28 i 30, 1.er — BARCELONA

El SINDICAT DE METGES DE CATALUNYA persegueix el major ennobliment de la funció social encomanada a la classe mèdica, defensant els interessos morals i materials dels metges residents a Catalunya i protegint els associats i llurs famílies amb institucions de Previsió i Cooperació.

BON ANY!!

ADA cop que comença a descabdellar-se un nou període de dotze mesos, és costum desitjar a tothom, amb la major bona fe del món, un bon any. Però, al costat del desig sincer, hi ha el dubte, la temença que no passi la cosa d'un platonisme convencional, rutinari i quasi místic.

Jo no sé si serà efecte d'un miratge del meu etern optimisme a prova d'anys i desenganys, però, a l'escriure els dos mots que encapçalen aquestes ratlles, no ho he fet com una manifestació ritual del meu bon desig, sinó com categòrica afirmació del que ha d'ésser, del que serà sens dubte l'any que comença, un bon any.

La suma de valors individuals, que per molta que en tinguessin cap influència social exercien, la col·laboració per inspiracions d'interès col·lectiu, han anat creant una força poderosa, fins ara mai no assolerta, per la qual són fàcils empreses que abans ni somniar-se podien. En són exemples demostratius la Mutual, la secció de Beneficència, l'organització de les Seccions Comarcals, base de disciplina i respecte mutus, l'intervenció en conflictes mèdics, l'organització de campanyes mèdico-socials i, per si no n'hi hagués prou, l'èxit de la subscripció per al Casal del Metge, que, als quinze dies d'iniciada, se n'anava a mig milió de pessetes, crec que són arguments sobers per a convèncer al més incrèdul de les capacitats del Sindicat.

Aquesta força progressiva, ascendent, tant és filla del nombre cada dia major dels sindicats, com de que va creant-se paulatinament una espiritualitat nova, individual i col·lectiva, més afectada pels interessos de tots, menys egoïsta, més tolerant amb els defectes dels altres, més previsor, més justa, més sindical. I una vegada més queda patentitzada la eterna llei biològica de que la funció fa l'òrgan. Al venir al món el Sindicat, quasi cap dels que el constituïen tenia una ferma convicció sindicalista; ans el contrari, la majoria sentia certa aprensió d'anomenar-lo així. La seva actuació ens ha anat educant a tots, desenrotllant les conviccions que abans ens mancaven i, emmotllat per tots, l'havem fet el que ara és: organització, disciplina, estudi, previsió, esperit de justícia, respecte mutu, perseverància... és aquesta la espiritualitat sindical que està en tren de funció i, per tant, d'adaptació i millorament.

Per tot això és que dic, no com aspiració mística, sinó com a categòrica expressió d'una convicció científica: Aquest que comença, serà un bon any pel Sindicat i un bon any pels sindicats! Però queda una minoria de metges no sindicats encara, uns per distracció, per poc previsors altres, perquè, situats en posició de crítics, no veuen del Sindicat més que les falles, els naturals defectes de tota obra humana, sense pensar que, si amb les seves llums hi intervinguessin, de segur que l'obra total milloraria i al corregir els defectes, fent obra més útil que la de criticar, no veurien els seus noms allunyats de les coses bones que el Sindicat ha fet i de les que farà. A uns i altres els auguro també un bon any.

A. PRESTA

SUBSCRIPCIO CASAL DEL METGE

Entusiasme delirant

En quinze dies s'han subscrit espontàniament 186 metges que sumen 444.500 pessetes. - Companys! amunt els cors. Que l'entusiasme inicial no decaigui un sol moment.

	Pessetes		Pessetes
Puig i Sais, Ermenegild - Barcelona ...	2.000	Taxonera, Ramon - Barcelona	2.000
Abelló, Joaquim - Barcelona.....	2.000	Presta, Alvar - Barcelona	2.000
Moll, Josep - Barcelona	3.000	Pi Sunyer, August - Barcelona	3.000
Roqueta, Gonçal - Barcelona	2.000	Peyri, Josep M. ^a - Barcelona	5.000
Nubiola, Pere - Barcelona	6.000	Peris, Joan - Barcelona	500
Bonifaci, Josep - Barcelona	2.000	Parrizas, Melcior - Barcelona	2.000
Riba, Joaquim de - Barcelona	3.000	Ferrer Prat, Joan - Barcelona	1.500
Riera, Josep M. ^a - Girona	2.000	Secció Comarcal de Barcelona	2.500
Mestre Puig, Josep - Molins de Rey ...	2.000	Secció Comarcal de Borges Blanques ...	500
Martí, Damià - Selva del Camp	5.000	Ademà Joan - Viella	500
Lucaya, Antoni - Cervera	1.000	Albadalejo, Carles - Barcelona	1.000
Julià Rosés, Rafael - Barcelona	4.000	Alcaraz, Josep - Barcelona	500
Bach Escofet, Josep	5.000	Andrés, Josep - Palma d'Ebre	500
Freixas Freixas, Joan - Barcelona	5.000	Arruga, Ermenegild - Barcelona	10.000
Gallart, Francesc - Barcelona	10.000	Balada, Carles - Bonastre	500
Mas Puig, Guillem - Barcelona.....	500	Bassedas, Josep - Barcelona	6.000
Peyri, Jaume - Barcelona	25.000	Batalla, Joan - Barcelona	2.000
Pla Armengol, Ramon - Barcelona	20.000	Battestini, Nicolau - Barcelona	2.000
Ribas Ribas, Enric - Barcelona	25.000	Bernet, Lluís - Barcelona	1.000
Roca, Josep M. ^a - Barcelona	5.000	Birba, Sebastià - Barcelona	2.000
Rodríguez Arias, Berlamí - Barcelona ...	3.000	Blanch, Josep - Barcelona	1.000
Tarruella, Josep - Barcelona	10.000	Bonet, Jaume - Soleràs	500
Tost Punyet, Modest - Barcelona.....	2.000	Bonnin, Enric - Ripoll	2.500
Vila Abadal, Lluís - Barcelona	5.000	Bremon, Jacint - Barcelona	2.500
Sau, Joan - Camprodon	1.500	Breton, Marian - Barcelona	2.000
Riera, Agustí - Sarrià de Ter	2.000	Calicó, Josep - Barcelona	500
Nart, Tomàs - Belcaire d'Urgell	5.000	Calvet, Josep - Barcelona	1.000
Ros, Antoni - Verdú	500	Cambra, Sixte - Barcelona	1.000
Sastre, Josep M. ^a - Tarragona	1.000	Camps, Eduard - Guissona	1.500
Arola, Josep - Manresa	500	Canivell, Manuel - Barcelona	1.000
Marimon, Lluís - Mataró	1.500	Cantó, Jordi - Pobla de Claramunt	1.000
Celis, Lluís - Barcelona	10.000	Capdevila, Josep - Barcelona	2.000

	Pessetes		Pessetes
Capdevila, Modest - Reus	1.000	Masriera, Josep - Barcelona	2.000
Carulla, Alfred - Barcelona	1.000	Massana, Francesc - Martorell	1.000
Carreras, Francisco - Barcelona	500	Mateu, Amadeu - Masllorens	500
Castells, Lluís G. - S. Fructuós de Bages	500	Mayoral, Genís - Barcelona	2.000
Castells, Hermini - Barcelona	6.000	Mestre, Josep M. ^a - Barcelona	500
Cisneros, Filibert - Pobla de Lillet	1.000	Montserrat, Ramon - Barcelona	1.000
Clapés, Josep - Barcelona	500	Montañà, Francesc - Barcelona	1.000
Comas & Prió - Barcelona	1.000	Mor, Josep - Cervià	500
Corachan, Manuel - Barcelona	25.000	Moragas, Ricard - Barcelona	5.000
Cruzate, Trinitat - Mataró	500	Moragas, Lluís - Barcelona	2.000
Cusi, Manuel - Barcelona	1.000	Moreu, Francesc - Barcelona	500
Danés, Francesc de P. - Barcelona	500	Nogueras, Antoni - Barcelona	2.000
Degollada, Josep - Barcelona	1.500	Nogués, Gabriel - Barcelona	3.000
Dexeus, Santiago - Barcelona	3.000	Nonell, Eusebi - Igualada	1.000
Díaz Bonilla, Esteve - Barcelona	2.000	Ojeda, Eduard L. - Torrelameo	500
Eixarch, Manuel - Barcelona	1.000	Olivé, Angel - Barcelona	500
Esquerrà, Gaspar - S. Quirze de Besora	1.000	Oñós Grau-Bassas, Emili - Barcelona ...	2.000
Estartús, Rafael - Torrelavid	1.000	Ortós, Francesc - Barcelona	2.000
Farrerons, Xavier - Barcelona	1.000	Pagès, Vicents - Castellfullit de la Roca	500
Fornells, Tomàs - Barcelona	5.000	Palau, Miquel - Barcelona	1.000
Fornés, Maximi - Rubí	2.500	Pàquez, Josep - Barcelona	500
Fusté, Pere - Vilanova i Geltrú	500	Pascó, Josep - Pla del Penadés	1.000
Galceràn, Artur - Vilanova i Geltrú	500	Pell Cufí, Frederic - Barcelona	3.000
Gamissans, Angel - Barcelona	1.000	Peyri, Antoni - Barcelona	2.000
Garcia, Josep M. ^a - Pobla de Granadella	500	Pinós, Angel - Barcelona	1.000
Garcia-Tornel, Llorenç - Barcelona	2.500	Plana, Miquel - Sant Hilari Sacalm	500
Gich, Angel - Barcelona	500	Poblet, Pere - Barcelona	1.000
Girona Trius, Josep - Barcelona	5.000	Pons Freixa, Francesc - Barcelona	2.000
Gispert, Humbert - Centelles	1.000	Pons Pascual, Francesc - Barcelona	5.000
Goday, Salvador - Barcelona	1.500	Prada, Maximí de - Flix	500
Grases, Antoni - Tiana	500	Puig, Josep O. - Vilanova i Geltrú	1.000
Grau, Josep M. ^a - Barcelona	2.000	Puig, Eduard - Figueres	500
Grifols, Josep - Barcelona	5.000	Puig Sureda, Joan - Barcelona	5.000
Guardia, Antoni - Barcelona	5.000	Pujol, Josep - Barcelona	500
Güerri, Josep M. ^a - Barcelona	2.500	Quadras, Maria Lluïsa - Barcelona	1.000
Guilera, Lluís G. - Barcelona	2.000	Queraltó, Francesc X. - Barcelona	3.000
Homs, Joaquim - Barcelona	1.000	Ramos, Josep - Barcelona	2.000
Iglesias, Enric - Sentmenat	500	Ribas, Ignasi - Barcelona	500
Lucena, Josep M. ^a - Barcelona	1.000	Ribera, Pere - Barcelona	3.000
Llach, Joaquim - Barcelona	1.000	Riera, Antoni - Barcelona	1.000
Lladó, Joan - Barcelona	1.000	Roca, Albert - Barcelona	500
Llambés, Sadurní - Montmaneu	1.000	Ros, Alfons - Falset	1.000
Lleonart, Dolors - Barcelona	500	Rosell, Josep M. ^a - Barcelona	1.000
March, Lluís de - Barcelona	1.500	Rosell Jané, Ferran - Barcelona	2.000
Mariné, Josep - Barcelona	500	Roselló, Germà - Palamós	500
Marsal, Josep - Barcelona	2.000	Rosich, Antoni - Vilanova i Geltrú	500
Martínez, Josep - Barcelona	500	Sala, Joan - Berga	1.000
Mascaró, Josep - Barcelona	3.000	Sambola, Ramon - Sudanell	500
Masip, Josep A. - Barcelona	2.000	Samsó, Josep - Barcelona	500

	Pessetes		Pessetes
San Ricart, Joan - Barcelona	2.000	Torreadella, Ramon - Bell-lloch	500
Sarrias, Agustí - Barcelona	500	Torres, Humbert - Lleyda	1.000
Seguí Pou, Enric - Barcelona	500	Turell, Josep - Barcelona	2.000
Seix, Tomàs - Barcelona	1.000	Valentin, Josep M. ^a - Barcelona	3.000
Sellas, Joaquim - Barcelona	2.000	Vidal, Joan - Barcelona	1.000
Seró, Prudenci - Cabacés	1.000	Vila Cunyer, Eladi - Barcelona	500
Servent, Abelard - Barcelona	1.000	Vilardell, Josep M. ^a - Barcelona	2.000
Soler, Angel - Vilada	1.000	Vilardell, Jacint - Barcelona	2.000
Soler, Francesc - Barcelona	2.500	Villalonga, Francesc - Barcelona	1.000
Suñé Medan, Lluís - Barcelona	2.000	Viusà, S. - Barcelona	500
Suriñach, Ramon - Sant Joan de Mediona	1.000	Vives, Salvador - Barcelona	500
Torras, Oscar - Barcelona	500	Vivancos, Santiago - Barcelona	2.000

Total Pessetes, 444.500

El dia 17 de novembre de 1925, va celebrar sessió la Comissió del CASAL DEL METGE, presidida pel Dr. Puig i Sais, i amb assistència de la quasi totalitat dels individus que la constitueixen.

El Dr. Taxonera donà compte minuciosament de com es porten a la pràctica, sense entrebancs de cap mena, tots els acords presos en la darrera sessió. També explicà de la manera com es va realitzant la subscripció, això és, amb un entusiasme que sobrepassa tots els càlculs que es preveïen. A continuació, estudià la Comissió el pla a seguir per a la subscripció a les Seccions Comarcals i a la ciutat de Barcelona.

La majoria dels assistents feren atinades observacions, sortint tots amb l'impressió que el Casal serà un fet, a no trigar gaire.

La nostra casa

PLENA d'ufana s'aixeca la nostra casa, el primer esplet és exuberant de vida; els fonaments són ben sentats i fermes.

Mireu-la en la vostra imaginació, aixecant-se majestuosa i elegant, oberts sos finestrals a tot vent de germanor i llibertat. Ses parets aguanten fermes tota empena odiosa o menyspreable, el goig emplena sa cabuda, el crit de joia s'escampa arreu de nostra terra pacient, dolça i amable.

Veniu, metges de Catalunya, i mireu com espetega al cim de la coberta la bandera flamejant encesa amb la sang roenta d'amor. Són els quatre símbols de l'amor: germanor, filantropia, benignitat, noblesa.

Què hi farem en aquesta casa nostra? Hi crearem l'intimitat, la dolcesa, la bona companyonia, l'unió; farem que la dignitat sia la norma perenne de nostra actuació professional; estimularem l'amor al treball i a la carrera; guiarem el company que busca orientació en els quefers professionals; li senyalarem les regles establertes a què ha de subjectar-se en l'exercici de fer bé al pròxim. Donarem a tots els companys i a mans plenes la mel del saber, bastirem el monument que ha dignificat a tots els pobles de la terra d'ençà que l'home pensa i escriu, una biblioteca completa, instal·larem aquell atuell del qual més mancats estem per a acostar-nos als pobles civilitzats, el laboratori en totes ses diver-

ses varietats. Harmonitzarem l'escampall d'organitzacions i agrupaments mèdics; donarem unitat a la varietat, per a acumular tots els esforços, simplificant-los i reforçant-los.

Tindrem un lloc d'esplai i de reunió a casa nostra, on tots cabrem i tots ens trobarem. Procurarem que cap confrare senti a mancar quelcom que freturi, posada el de fora, companyia el de la capital, germanor tots.

Endegarem el fill del metge en la seva carrera, li buscarem guia i esplai, li darem estatge.

Posarem a disposició del soci tot allò que en higiene, esport, art o treball tingui fretura, que res trobi en falta. Farem que dins la nostra casa el metge i els seus trobin el major acumulament de benestar possible dins les dèries de la vida que anem fent.

Aquí teniu, volguts confreres, tot el que nosaltres desitgem fer per a tots i amb tot entusiasme; no és l'obra d'uns quants, és l'obra de tots, el conjunt que obtindrem després de posar-hi l'esforç tots plegats.

La primera empena és donada i amb bravesa, l'entusiasme és la companyia més plaent a l'òbol que els primers subscriptors han compromès. Que bell és l'entusiasme donat tan pròdigament!

Els bons companys nostres Taxonera i Tost no paren en recollir ofertes i entusiasme.

Del vell mestre, que ha esmerçat sa vida en el treball constant i fructífer ensenyant i curant, al jove metge, que inicia sa carrera amb fè ardent, tots senten amb amor aquesta obra que ve a resumir tots els esforços i activitats que d'uns quants anys són llei i profit per als metges de terra catalana.

Quin és el català que no senti fretura de viure amb llibertat en casa pròpia? Cap dels mil nou-

cents socis del Sindicat de metges pot pendre's amb desinterès una obra tan volguda com la de tenir una Llar amorosa i suau on reposar de les fatigues del treball i rependre amb energia la tasca constant de saber molt per a fer molt bé.

En aquesta època dolça de Nadal, quan el món reposa de sos afanys al peu del bressol de l'Infant Déu, és quan troba més dolça la Llar, totes les virtuts de la caritat i de la pau es fan més vistoses i simbòliques, l'harmonia en el viure, la germanor entre els homes, la mútua confiança s'infiltra en el nostre cor per a fer-lo amorós i inclinat a tota bona obra.

Obra d'empena és la nostra, obra completa ha d'ésser, mil nou cents metges poden fer una obra gegantina aportant-hi cada ú un mínim esforç.

Llegiu la llista dels subscrits i veureu com tot-hom fa el que pot, és curta la llista encara, no trigueu a apuntar-vos-hi, per tot el febrer la llista ha d'ésser acabada, no espereu demà, subscribiu-vos avui, que la vosta subscripció no ha d'ésser totalment esmerçada fins dintre dos anys, teniu temps per a sense esforç despendre-us de la quantitat que signeu, diner que us rendirà interès, que serà amortitzat en termini no llunyà.

Mireu-vos la casa del Metge com a casa vostra, que de tots és i serà; ajudem-nos enfortint nostra unió, no us poseu indiferents davant d'aquest pregó, anem a fer l'obra magna per a nosaltres i les generacions mèdiques que vindran. Com ens beneiran els metges que s'aniran succeint en aquesta nostra terra, com beneiran nostre esforç.

Confreres de Catalunya, mireu que riallera s'aixeca nostra Casa, veniu tots a posar-hi vostra paletada, necessitem l'opinió de tots i la contribució de tots. No trigueu.

LLUIS VILA ABADAL

Es una vergonya per a els Metges de Catalunya, car som l'única professió lliberal que no té la seva llar. Fem entre tots un petit esforç, i esborrem aquesta taca que pesa com llosa de plom, damunt la nostra col·lectivitat.

Medicina social

L'Estat davant els problemes de la prostitució i de la sífilis

(Acabament)

Aquestes han de visar la protecció de la dona: primer, augmentant la seva cultura per a posar-la en condicions d'afrontar, ella sola, les dificultats de la vida mitjançant el treball; i, després, protegint-la en aquest treball contra l'explotació i la misèria.

La dona caiguda no ha d'ésser tampoc abandonada a la seva sort. L'Estat, els Municipis i l'iniciativa particular, han de procurar la creació d'institucions filantròpiques destinades al realçament de les prostitutes; centres d'educació on aquelles puguin trobar, ensems que bons consells i ajuda moral, protecció material contra aquells que les explotaven i armes suficients per a que, al tornar al món, no es vegin cohibides novament pel pes de una sanció social que preté perpetuar-se ni pel de l'ignorància i la misèria que abans les terrassàren.

L'Asil d'Auteuil, creat en 1901 per Madame Avril de Sainte Croix, és un dels més perfectes models d'institucions d'aquesta classe. Iniciada, aquesta filantròpica obra, amb recursos econòmics modestíssims, compta actualment amb la valuosa cooperació financiera de l'Estat francès, que la declarà d'utilitat pública, i amb la de gran nombre d'organismes i d'entitats públiques i privades. Després del restabliment moral i físic de les pupiles, portat a terme a l'Asil d'Auteuil, aquelles resten encara sota la protecció immediata i permanent de l'Institució, la qual s'encarrega de procurar a totes treball segons llurs respectives aptituds i manté sempre les seves portes obertes per si un dia aquell treball venia a manca a alguna d'elles.

S'imposa també la persecució de l'alcauoteria i la supressió dels burdells. El vil comerç conegut amb el nom de tràfec de blanques reposa sobre l'existència i la llibertat d'aquests. Malgrat tractar-se d'una institució malsana i perniciosa sota

tots els punts de vista, el burdell subsisteix i àdhuc en alguns països, com el nostre, frueix d'una veritable protecció oficial, perquè per la seva intervenció hom pot millor vigilar les prostitutes inscrites i més fàcilment recaptar llurs contribucions. La pròpia alcavota mestressa, esdevinguda auxiliar de la policia, vetlla sobre les pupiles inscrites, fent-les complir les obligacions que el reglament imposa, denunciant canvis de domicili, evitant desercions, aplanant, en una paraula, les tasques més difícils de la reglamentació.

Per a minvar els efectes nocius de la prostitució cal a més a més una prohibició real del racolatge públic. En les ciutats de molts burdells, com Barcelona, la primera d'Europa, la competència mútua obliga a les prostitutes a envair els carrers anant-hi desesperadament a la caça del client, transformant-los en borsa de comerç, pregonant-hi les cotitzacions en veu alta i practicant-hi sota els mateixos ulls de la policia el racolatge més cínic i agressiu. Semblant invasió no sols constitueix un flagell per l'estètica de la ciutat i un estupre moral perpetrat sobre el cervell dels infants que van pel carrer, sinó que també és un terrible agent de sifilització pel fet del nombre de perilloses relacions sexuals de que és causa. Havas, de Budapest, afirmava que una nit de pluja o una repressió violenta d'aquesta propaganda, fa més per la salut pública que totes les visites mèdiques de la prostitució.

* * *

El problema de la lues es presenta sota un aspecte altrament favorable. La seva solució està en estroncar les fonts de propagació de la malaltia, que resideixen, no en les dotzenes de prostitutes inscrites i vigilades, sinó en els milers i

milers de sifílitsics d'ambdós sexes no tractats o insuficientment tractats.

Aquest estroncament que, anys enrera, amb la terapèutica mercurial sola, era una cosa inassequible, avui, des de l'aparició dels arsenobenzols, és una obra perfectament factible. Cal únicament intensificar i generalitzar l'acció terapèutica a fi d'estendre sobre tota la collectivitat els beneficis que obtenim sobre l'individu.

Quan això darrer serà un fet; quan tot sifílític, home o dona, jove o vell, ric o miserable, tracti la seva afecció, haurem donat el pas definitiu en el camí de l'extinció radical de la terrible plaga. Jo no dic—seria molt dir—curar tots els sifílitsics. Els resultats serien aleshores sens dubte axiomàtics, però la pretensió seria una utopia. Dic sols, tractar-los; el que significa blanquejar-los, mantenir-los acontagiosos, impropis per a la transmissió del treponema, cosa que en les èpoques post-salvarsàniques cau perfectament dintre els límits de les nostres possibilitats.

Per arribar-hi, cal abans que tot que els encarregats, en les altes esferes del país, de dirigir la lluita antisifílítica, prenent model d'altres països com Bèlgica, Suècia i Anglaterra, compreguin el valor de l'arma que tenen entre llurs mans i la necessitat de servir-se'n. Dictar reglaments, fer inscripcions i visites de la prostitució, vigilar els burdells, crear sifilicomis i isolar-hi quelques prostitutes malaltes, és seguir guerregiant amb llances i coltells, quan hom ja ha descobert la melinita.

La única via que condueix a terme és la del tractament. La consigna ha d'ésser no separar-se d'aquella via. L'eficàcia de la nostra acció depen del nombre d'individus que hi sometrem; els esforços de tots han d'anar encaminats a augmentar cada dia més i més aquell nombre.

Sabem que les fonts de contagi són múltiples i variades. Al costat de les prostitutes oficials, momentàniament contagioses i consecutivament isolades, hi ha les inscrites que per por a la policia fugen del metge; les clandestines escapant-se d'un i altre; els sifílitsics que es consideren curats sense ésser-ho; els que ignoren llur afecció; els vergonyants que per amagar-la al metge es debaten entre les mans de curanderos i de fabricants d'específics.

El resultat és un petit nombre de tractats i un gran nombre sense tractament.

Per quin miracle una acció terapèutica limitada al més petit nombre, com la reglamentació

intenta, podria repercutir sobre l'estat sanitari de tot el cos social?

Es possible, com algú ha dit, que la sífilis, directament o indirecta, procedeix sempre de la prostitució; però d'aquesta procedència sovint els nostres malalts en són molt lluny i la ruta seguida per certes lues és tan tortuosa, presenta tantes i tantes bifurcacions, que seria difícil, o impossible, arribar a esbrinar i seguir llur arbre genealògic fins a aquelles arrels impures que poden remuntar-nos a tres o quatre generacions anteriors. Més aprop, en canvi, trobarem nombre de fonts de contagi, en totes les classes socials, perfectament ignoscents però no menys perilloses. Cal estroncar-les allà on se trobin, sense mirar d'on venen sinó on van.

Les bases per a conseguir en la pràctica aquest blanqueig general, aquest atur en la via de la propagació de la sífilis, són tres: *facilitació dels tractaments*, posant-los a l'abast de tot sifílític; *educació antiveneriana* del públic mitjançant tots els recursos de la propaganda; i *repressió del xarlatanisme* en tots els seus aspectes.

* * *

La facilitació dels tractaments significa donar al sifílític i sifílítica totes les facilitats per tal que puguin tractar-se com cal a fi de reduir al mínim la durada dels accidents contagiosos i a fi d'evitar les recidives.

Aquestes facilitats han de visar l'abaratiment dels productes medicamentosos i de llurs aplicacions, posant-los a l'abast de totes les fortunes, i la regulació d'aquestes aplicacions adaptant-les al sistema de la vida social dels pobles i dels individus.

Hem de recordar que la major part dels sifílitsics són éssers que treballen per a guanyar-se la vida; hem de pensar també que per més que qualifiquem d'estúpids els prejudicis sobre la lues, aquells segueixen existint i pesant sobre el psiquisme dels malalts i del públic. Una organització antisifílítica perfecta ha de tenir compte d'una cosa i altra.

Què en treurem d'un dispensari model, comptant amb tot el millor material i amb personal tècnic de primer ordre, si, per les hores intempestives del seu funcionament o per son especial caràcter, deixa d'ésser utilitzat pel 95 per cent dels sifílitsics que el necessitarien?

A Catalunya, la major part dels dispensaris existents pateixen d'aquests defectes. En tenim

pocs i dolents. Per arrencar-los el caire infamant que tenen, hauríem d'associar-los a altres organitzacions sanitàries, com hospitals, consultoris de medicina general, dispensaris antituberculosos, i establir el que Gougerot anomena visita de doble grau: en el primer grau hom no fa més que la classificació dels malalts i en el segon té lloc la veritable visita. Cal, a més, procurar llur funcionament en hores compatibles amb les hores de treball.

Els sifilicòmis, i àdhuc les sales especials per venerians dels hospitals, han de desaparèixer com han desaparegut del rest de l'Europa. La lues ha d'ésser admesa i tractada en tots els serveis hospitalaris.

Al marge de l'acció col·lectiva, destinada especialment als indigents de les grans poblacions, és necessària l'acció individual de tots els metges en llurs propis despatxos i a les capçaleres dels llits de llurs malalts (1). A ells pertoca, després d'abastar l'importància de la qüestió, l'aplicació dels tractaments antisifilítics com cal i fins on cal, en lloc de deixar-los entre les mans de l'especialista. El metge, per això, hauria de augmentar la seva educació sifiligràfica. Aquesta missió correspon en primer lloc a la Facultat, acordant a la lues un lloc més important que el que hi ocupa, i als organismes científics i centres hospitalaris, que haurien d'organitzar periòdicament cursos extraoficials per a metges, estudiants, dentistes i llevadores i enviar circulars i fullets sobre la mateixa qüestió a tots els metges rurals.

Aquestes energies sumades arribarien a formar un cos sanitari amb una idea més completa i segura sobre la lues; ensems que més aptes per a l'acció terapèutica individual, ho serien per a reaccionar contra l'ignorància que ens volta i contra els prejudicis que barren el pas als més remarcables progressos científics.

També caldria preocupar-se de la situació econòmica de certs sifilítics obligats a fer llit. L'hospital resol part d'aquest punt; les mutualitats, germandats i totes les entitats que tenen establert el segur de malaltia, haurien d'acabar de resoldre'l deixant de considerar la sífilis com una malaltia excepcional que no dona dret a subsidis.

(1) A Suècia aquesta acció individual és el principal factor de la lluita. Un dels articles de la llei actual acorda tàcitament a tot sifilític el dret d'ésser tractat gratuïtament i qualsevol metge pot encarregar-se d'aquest tractament, que l'Estat paga. Aquest dret va precedir de l'ins titució del tractament obligatori: *tot sifilític ve obligat a consultar un metge i conformar-se a les seves prescripcions*. El que no ho fa s'exposa a severes penalitats.

* * *

El segon factor de l'èxit de la croada antisifilítica resideix en l'educació del públic.

Conceptuant-la una tara vergonyosa i no parlant-ne, en nom del pudor, és obrar com l'austruc que davant del perill que l'amenaça acota el cap sota l'ala. L'ignorància fa que l'home a l'arribar a la maduresa sexual no posseeixi ni l'instint del dany a evitar ni la consciència del deure sanitari a practicar i el mateix atemptarà contra la pròpia salut, exposant-se a l'infecció, que contra la salut de la col·lectivitat, propagant-la als que el volten i trametent-la a les generacions que vindran a succeir-lo.

Rompent, al contrari, la conspiració del silenci, parlant-ne arreu, mostrant cruament al poble la visió completa del mal, despertarem en tots el sentiment que Bayet anomena "consciència sanitària", element de primer ordre de la lluita antisifilítica.

La propaganda antiveneriana ha adquirit en certs països, aquests últims temps, proporcions fantàstiques. Tots els sistemes han estat adaptats per arribar a l'individu directament o a través les col·lectivitats. Hom ha organitzat conferències en les casernes, en les escoles, en les societats esportives, en les entitats obreres; hom a repartit milions de prospectes; hom ha editat films; hom ha clavat grans cartells per totes les cantonades que eren veritables crits d'alerta llençats en mig de l'inconsciència i de l'ignorància. La gran premsa s'ha posat també al servei de la croada.

A la nostra terra aquest capítol està completament descuidat. Es el tribut que els poders públics rendeixen als prejudicis. La premsa seriosa hi col·labora refusant l'inserció d'articles ocupant-se de la qüestió i barrant del seu lèxic quotidià la paraula sífilis el mateix que si constituís un renecc.

* * *

Aquestes dues accions, la terapèutica i la d'educació, mancarien d'eficàcia si no venien acompanyades d'una repressió violenta i persistent del xarlatanisme, el qual té un rol de primer ordre en el mecanisme de propagació i de perpetuació de la lues.

A Anglaterra, entent-ho així, hom inicià la creada antisifilítica promulgant lleis especials rigurosíssimes que han conseguit acabar amb tots

els especuladors de l'ignorància que es dediquen interessadament a desviar els malalts de la ruta del tractament científic i els porten pels viaranyes de la superstició i de l'incultura.

L'importància d'aquest mal està en raó directa de l'ignorància i de l'analfabetisme dels pobles.

El xarlatanisme més perillós és l'exercit per metges autèntics, que, emparats per l'immunitat que els dona el títol professional, exploten personalment, i amb tota mala fé i premeditació, la credulitat dels pacients; ve després l'ajutat per tristos companys nostres que fan servir llurs títols per a salvar les responsabilitats, o cobrir les apariències, en certs consultoris on el sacerdoti d'Esculapi radica entre les mans metallitzades d'éssers sense cap solvència científica, vulgars agents de negocis tèrbols o copdiciosos capitalistes que exploten la malaltia com podrien explotar una taula de joc d'un cafè de cambres.

Darrera d'aquestes primeres figures del xarlatanisme, vénen els apotecaris mercantilistes que exerceixen de curanderos en les rebotigues de llurs farmàcies; més enrera, en els graons més baixos de l'escala, tota la gamma d'embaucadors vulgars sense títol, ni coneixement, ni cultura de cap mena, des de l'alcavota sonàmbula fins al capellà psicòpata, passant per l'heterogènia massa de saludadors, visionaris, tiradores de cartes, sibiles, mediums, naturistes i guardadors de secrets hereditaris; i més enrera encara hi descobrirem el xarlatanisme impersonal, perillósíssim, format pels específics que el mercat ofereix amb virtuts de pedra filosofal, des de les planes del periòdic i des dels cartells plantats per les parets.

Es exclusiu del nostre país que allí on la propaganda seriosa de profilàxia antiveneriana ensopega amb la barrera del pudor, el curanderisme passa. No veiem per les cantonades cartells com aquells del museu social de París que comencen amb frases com aquestes: *La syphilis: voila l'ennemi!* "La syphilis n'est pas une maladie honteuse...", ni com el següent, de 80

cm. per 60 cm., editat pel Comitè Nacional de l'higiene social:

Français! prenez garde!

Le boche est vaincu!

Mais des ennemis plus grands restent à combattre. Et d'abord:

L'ALCOOL, LA TUBERCULOSE, ET LA SYPHILIS.

En canvi, en cap dels nostres carrers i places deixem de veure els amplíssims anuncis del *Tratamientos Z*, per a curar-ho tot, ni els dels *específicos S*, que assegurin la curació de la sífilis en 40 dies; i per tots els quioscos hom veu exposats els fascicles d'un que promet "la curación de la sífilis sin mercurio, ni 606, ni medicamentos de ninguna clase".

I aquestes propagandes la gran premsa, no sols no les rebutja, sinó que les accepta en els llocs preferents de les seves planes (1), contribuint així al major embrutiment del poble i col·laborant a l'estafa de què són víctimes els pobres malalts.

En 1904, el director d'un dels principals diaris de Breslau fou perseguit i condemnat a una forta multa per haver publicat durant varis dies l'anunci d'un empíric que prometia la curació de totes les malalties de l'abdomen i sexuals. El principal fonament de la sentència, ratificada pel Suprem, era que dit director, pel càrrec que ocupava, havia d'estar convençut de la falsetat que l'anunci contenia.

Les actuals legislacions espanyoles no permeten esperar això ni molt menys. Si hom vol combatre seriosament el curanderisme i el xarlatanisme cal començar per la reforma del Codi, la qual cosa és també afer dels Poders públics.

F. MONTAÑA GUASCH

(1) Fa poques setmanes un diari il·lustrat publicava, a primera pàgina, la fotografia d'un vulgar curander i diàriament publica l'anunci del mateix entre la llista dels metges, sota l'epígraf «Doctor en naturismo». Diàriament altres anuncis semblants apareixen a les primeres pàgines dels periòdics

El capital que destineu per al Casal reuneix la triple condició, indispensable per a ésser una bona operació financiera: Ben garantit. Bon interès. Amortització en un termini curt.

De col·laboració

El problema hospitalari a Barcelona

Conferència donada per l'Excm. Sr. Francesc Puig i Alfonso
a l'Ateneu Barcelonès

NO és aquesta la primera vegada que utilitzo la tribuna pública per a parlar d'hospitals.

L'any 1910 vaig ocupar-me d'aquest assumpte dissertant sobre el tema "Hospital d'incurables", a la gran sala d'actes del "Foment del Treball Nacional", després d'una campanya en la premsa que va durar un any i mig, en el transcurs de la qual va intervenir-hi bon nombre de ciutadans als qui interessava, per diferents conceptes, el tema que jo venia tractant. L'esmentada conferència va ésser el terme d'aquella polèmica periodística, per cert molt interessant i molt documentada. L'èxit de la mateixa va animar-me a prosseguir la campanya de propaganda, i, amb tal fi, vaig repetir la Conferència en diferents llocs públics de la nostra ciutat: el Teatre del Bosc de Gràcia, el Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, el Centre popular de Sant Andreu, l'Ateneu Obrer, i altres el nom dels quals, de moment, no puc precisar.

Explicava en el preàmbul de la meva conferència el per què era jo l'iniciador d'aquella campanya *pro-incurables*. Calia explicar-ho, car no es comprenia la relació que pogués tenir amb la meua manera d'ésser i amb la meua professió, tan estranya, per cert, a tota matèria hospitalària.

Jo, senyors, acabava d'exercir, durant quatre anys, el càrrec de regidor de la ciutat, i per circumstàncies especials, havia tingut ocasió d'ocupar la primera magistratura municipal de Barcelona.

Es, en aquest càrrec d'alcalde, on vaig poder apreciar quines eren les grans necessitats ciutadanes i quines eren, també, les grans dificultats existents per a poder solucionar els conflictes, de tots els ordres i de tota mena, que diàriament es

plantejen al qui desempenya l'alcaldia de la ciutat.

Una de les coses més difícils de resoldre era la referent a l'hospitalització dels pobres malalts, que venien a trucar a les portes de l'alcaldia. No diré que el problema fos integralment insoluble, no; alguns aspectes del mateix es podien, més o menys, solucionar. Per exemple, un malalt amb febre podia ingressar a Santa Creu, un traumàtic, un accidentat del treball, fàcilment trobava llit en el Clínic; el que no podia solucionar l'alcalde de la ciutat era el cas del malalt incurable. Ni Santa Creu l'admetia, ni el Clínic el podia admetre.

I al pensar que l'incurable, de tots els malalts, és el més desgraciat, perquè a la seva ruïna física hi porta aparellada la seva ruïna material i la de tots els qui el volten i l'estimen, no vaig dubtar un moment, i vaig llençar-me de ple a una campanya en favor de la creació d'un Hospital d'incurables, per tal que acabés la vergonya que en una ciutat de prop d'un milió d'ànimes, de vida intensa, de recursos infinits, ja que en ella la riquesa és infinita, no hi trobés un pobre malalt crònic, un llit on poder acabar amb l'assistència deguda i necessària, els dies de la seva vida.

Malgrat les meves prèdiques i excitacions, no vaig trobar qui es posés al costat meu en aquell apostolat. No vaig, però, decoratjar-me; sóc optimista per temperament i l'esperit de perseverància no m'ha abandonat mai, en totes les meves empreses, en tots els meus propòsits i en tots els actes de la meua vida.

Si no vaig trobar ajut, en canvi, vaig trobar crítiques, que, si els hagués escoltat massa, hauria tingut de deixar la feina, i la feina que m'havia imposat no admetia espera. El més criticat era el títol de la meua campanya i això d'Hospitals d'incurables, segons alguns, era una impietat. Pels efectes de la propaganda no podia do-

nar-li cap més nom; perquè arribés a commoure i a tocar el cor dels ciutadans no hi havia més remei que dir les coses amb tota cruesa i amb tota claretat.

No era, tampoc, cosa nova, ni per mí inventada, el batejar una Institució benèfica amb un nom tan ple de sinceritat.

En Xenius, en una de les seves "Glosses" a "La Veu de Catalunya", m'hi deia el següent:

"Glossari: Pietats.—Oh, que bé està, el fer patent la manca a Barcelona d'un "Hospital d'Incurables"! Oh, que bé està, el no conformar-se amb la vergonyosa manca, i provar de posar-li remei!... Però—sobra un detall—per què anomenar des d'ara la cosa així: "Hospital d'incurables"?

Els mals noms queden... A mí m'ho han ensenyat des de petit. Hi havia un noi, que, per culpa d'unes calces desgarrades que va tenir un hivern, li deien els altres: "El Cuixots"... Però a mí una veu prudent va avisar-me: "No l'anomeneu així, ni en broma, perquè després li quedaria"... —Si, devegades a un home se l'anomena tota la vida: "El Cuixots", perquè un any, al fer-ne ell sis, van encaixar-li uns pantalons mal tallats. I el pitjor és que aquell a qui s'anomena "El Cuixots" acaba mol sovint per ser efectivament un cuixots.—Els mals noms resten; i, no solament resten, sinó que enverinen...

"Hospital d'incurables" és un mal nom.

Primer que ningú va fer-m'ho notar un amic, d'ànima delicada. Després, una dona. Després una altra dona. I jo trobo que tenien raó, quan me deien: —Demà que la caritativa institució sia un fet, quina suggestió, quina imatge, volem que desvetlli son títol, en l'ànim del miser que hagi de necessitar d'aquella i vagi a acollir-s'hi? Si l'anar a l'hospital ja apareix sempre com una espantosa tragèdia a la gent nostra (a l'estranger, la cosa és prou diferent); si el so, només, d'aquestes síl·labes: "Hos-pi-tal", ja és aquí tan fatídic a les orelles populars, com dir l'horror sencer de la desesperadora expressió: "Hospital d'incurables"?

Tinguem pietat. Sapiguem endevinar les ànimes, flairar els dolors. Ablanim-los en el que sia a la nostra mà. No ens posem en risc de cometre un crim vastíssim de lesa esperança. Veieu: l'esperança és el millor tresor dels homes, àdhuc dels homes que ja no poden gorir. Per què clavar al frontis de la que hauria d'ésser mansió peracleta, el rètol que va veure el Dant al cim de la porta de l'Infern?

Jo voldria que des d'ara, a partir d'aquest punt

—i lamentant potser l'haver trigat massa—es deixés de donar a la cosa un mal nom, que cal témer que resti gravat amb fixesa en la imaginació popular, fent ja inútils, per tardans, els eufemismes d'última hora...—Tal vegada l'empleu del terme: "malalties cròniques" ens proporcionaria la desitjada pietosa atenuació. I millor seria, encara, recórrer al grec. El grec, és tan còmode! Llengua divina, que va prestant a les nacions modernes més serveis, a mida i proporció en què les nacions modernes menys la saben.

Estudiis la qüestió, trobi's, adopti's el nou terme, sia el que vulgui. Però, el d'"Hospital d'incurables" deixem-lo estar, per l'amor de Déu!... —No ho diguem (segons la sentència de la prudent veu, admonidora de ma infantesa) "ni en broma"...—"Després li quedaria"...

...Jo em permeto adreçar aquestes reflexions a mon il·lustre amic, el senyor Puig i Alfonso, a temps de remerciant-li l'amable lletra en què ha tingut l'amabilitat de senyalar-me aquell bell propòsit, que doblement li ha nascut al cor i a la ment, i per al qual ningú no sabrà regatejar-li adhesió i cooperació.—Xenius."

Un metge barceloní, en una "Revista" que aleshores es publicava, mostrava també la seva indignació i deia que el fer un Hospital d'incurables era un refinament de crueltat i un turment continu el dir a un ciutadà les fatídiques paraules que com a comble de mals posà el Dant a les portes de l'Infern.

No obstant aquestes indicacions i aquests parers, la campanya anava fent el seu curs.

Durant la mateixa vaig rebre de l'amic Eladi Homs, una carta, escrita a Xicago, on residia per a ampliar els seus estudis de pedagogia, en la qual em parlava dels meus treballs pro incurables i m'encoratjava a no abandonar-los perquè pogués portar a terme una obra tan noble i tan humanitària. Com a curiositat m'explicava que tant Xicago, com Nova-York, Filadèlfia i altres ciutats americanes posseeixen la seva casa per a incurables. A la de Xicago — em deia — traspasat el dintell de la porta principal, hi ha una placa de bronze, que diu textualment amb lletres grosses: "Casa d'incurables de Xicago". Aquesta placa és col·locada en grata remembrança de Clarissa C. Peck, fundadora i sostenidora d'aquesta institució, i altres plaques aplicades a altres llocs recorden els donatius d'altres benefactors com Mr. Skipmann i Mr. Young, als quals són degudes les ampliacions de l'establiment. Una d'elles porta la següent llegenda:

"Aquesta placa es col·loca en amorosa memòria d'aquelles dones i d'aquells homes bondadosos i abnegats que donaren desinteressadament d'ells mateixos i de sos béns per l'establiment d'aquesta Casa.—Sos noms no estan aquí gravats; allà, en l'Infinit, estan escrits en pàgines més glorioses i durables. Aquest memorial és present i tribut d'un que els conegué bé i els estimà de cor. Que la paciència, la pau i l'abundància regnin per sempre més en aquesta Casa. Que els que sofreixen i els que serveixen, els que canten i els que pregunten, com els que, no podent fer altra cosa, miren i encoratjen, siguin tots beneïts. Que sobre aquesta gran ciutat i totes les agències que en ella operen per a curar el malalt, aliviar el que sofreix i emparar el desvalgut i per a l'avenç dels interessos de la Comunitat, ploquin prosperitats durables.—Any 1909."

En parlar-me de l'apreci que d'ella tenen els infortunats que hi viuen, m'explicava el següent incident:

"Passaven un dia dos transeunts pel carrer on està situada la Casa d'incurables i, al fixar-se en el rètol d'aquesta, l'un va preguntar a l'altre: Què és aquesta Casa?"

I l'altre va respondre: "Crec que és un lloc on la gent vé a morir".—Mes un pacient, una velleta de cabells blancs que va escaure's a sentir el diàleg cruel, va replicar immediatament: no, esteu equivocats; aquesta és una casa on la gent no vé a morir, sinó a viure i a posar-se bons.

En efecte, ella hi va entrar fa ja 15 anys, i sa salut és millor ara que aleshores. Si no hagués tingut la sort de poder entrar a la Casa hospitalària, si hagués continuat abandonada dins de la maror de la gran urb, on la ferotja lluita per la vida gairebé no permet distreure's d'un mateix per a pensar en els desvalguts, qui sap què fóra de la velleta en aquestes hores."

Moltes coses i molt interessants es varen escriure i es varen dir en el curs de la meua campanya. Tot ho tinc recollit i guardat i pot ésser d'una gran valor per al dia que algú vulgui escriure la història hospitalària de Barcelona.

La campanya va ésser intensa i relativament de poca durada.

El sembrador recollia el fruit al cap d'un any i mig de la sembra. La conferència donada a l'Ateneu Obrer va ésser d'una gran eficàcia. D'ella va assabentar-se pel seu "Butlletí" un senyor ric, solter, malalt incurable, que a la vegada era soci protector de l'esmentat "Ateneu Obrer".

Al senyor Miquel Albà i Andreu, que aquest era el senyor ric, solter i malalt incurable, va interessar-lo el tema de la meua conferència; va demanar-me dades i notícies referents al mateix, va fer testament als pocs dies i un mes després moria a Barcelona llegant per a la construcció i manteniment d'un Hospital d'incurables el 75 per 100 del seu patrimoni, quantitat respectable que permet als seus executors testamentaris aixecar-lo en l'antic terme d'Horta, al costat mateix del Laberint, en un dels llocs més formosos i més sanitosos dels afores de la ciutat.

M'ha semblat oportú donar una referència d'aquest assumpte, per entendre que encaixa dins del marc d'aquesta conferència i, a la vegada, perquè serveixi d'exemple a totes les temptatives que puguin fer-se per anar a la realització de qualsevol obra ciutadana, de qualsevol obra la finalitat de la qual necessiti ésser propagada i calgui per a la seva corporització un esforç col·lectiu i econòmic, a la vegada.

Mentre l'anava desenrotllant, passava moments de veritable entusiasme i tenia fè en l'èxit, mes tal frissança s'havia apoderat de mi, era tal el desig que tenia de veure realitzat el meu somni, que els dies em semblaven anys, i això feia que la meua impaciència, algunes vegades, en produís cert defalliment.

Sens dubte el devia exterioritzar massa, ja que va donar lloc a que rebés varies notes encoratjadores, i, entre elles, una carta del benemèrit fundador de la "Lliga del bon mot", Ivon l'Escop, que entre altres coses em deia el següent:

"La confiança no l'heu perduda, ben clarament ho confesseu; el que teniu és inquietud i la inquietud és la base de tots els ideals, no teniu, no, mancança de fe; si això fos, això seria desengany en nosaltres, com és en l'exèrcit deserció la simple por del general, i vós, apòstol, i vós, general de la vostra obra, aneu segur i ferm. El que teniu és plètora d'amor, i el zel que sentiu per l'Hospital us ha fet exclamar amb queixes d'amargor: Sursum!, vos diré. Espereu. No és un fet encara vostra obra, però serà; què hi fa que no sigui avui, si demà serà? Què hi fa que no s'hi aixopluguin els nostres pares, si hi frueixen els nostres fills, o els nostres néts? L'amor, no és el mateix baixant que pujant? L'amor vol abordar-ho tot, ja ho sé, però és el mateix amor el que sol abarcar el que pot; l'ala de la lloca

també cobreix i aixopluga els pollets agemolits i acurucats que s'escapen perquè no hi caben. I Barcelona és igualment mare avui, que és desatesa, com demà, rica i proveïda per tothom.

Us lamenteu que fa set mesos que la porteu a dins aquesta idea vostra i encara no ha eixit a llum! I què són set mesos per a una obra tan gran? A més, Barcelona es ressent encara de la setmana tràgica, i, d'ençà d'aleshores, la societat no ha trobat la normalitat propícia a les obres socials ni benèfiques com és la vostra.

Però, el gra de blat, mesos sencers colgat dins de la terra, ix un dia o altre a flor dels camps i espiga; i la nau esmaperduda que munta tremolosa damunt dels temporals, tard o d'hora troba un pam de costa on s'arracera. Cal esperar i saber esperar, quan la cosa s'ho val, i la vostra idea, cavaller, és massa bella per a deixar-la marcir, i massa rica per abandonar-la, i Barcelona, massa hospitalària per a permetre que es mori.

Barcelona, amb l'ajuda de Déu, la realitzarà, no en tinguen cap dubte. Es un *fet* en el futur, com és vostre desig en el present. Quan? Es el que no es pot precisar. El moment de vida és enigmàtic i complex, com la mateixa vida. Però, quan hi ha amor i constància i entusiasme i fe, i no manca, tampoc, l'apòstol, la vida vé, perquè el moment no manca.

Quan serà això? Tampoc us ho diré, sense por d'equivocar-me. Si no és abans, florirà ubèrrim vostre Hospital en la primera primavera de pau social que passi per Barcelona, i a la primera tardor vós, o els hereus vostres, copsareu els fruits".

En efecte, no han estat els meus hereus els que han copsat els fruits, sinó jo mateix que puc veure a diari com, encara que lentament, es va aixecant l'Hospital per a malalts incurables.

Els meus treballs varen servir, al mateix temps, per alguna cosa més, tota vegada que la Junta administrativa de l'Hospital Clínic, acordava, arran de la meua campanya, l'habilitació de quatre Sales destinades a malalts incurables i que, per humanitat, s'anomenen d'excedents.

Ni la creació de l'Institut Albà ni la fundació d'aquestes sales solucionaran el problema dels incurables, mes era el primer pas que es donava dins d'aquest aspecte de la beneficència, tan descuidat i de tan important com urgent resolució.

Fora d'aquesta campanya, no recordo que s'hagi fet res seriós en el sentit de voler resoldre,

ni tan sols parcialment, el magne problema de l'hospitalització a Barcelona.

La ciutat ha crescut. En l'ordre material ha fet una creixença esplendorosa; en altres ordres ha quedat endarrerida, i, sobretot, en el que no existeix proporció, és entre el seu desenrotllament d'institucions o organismes d'ordre social i benèfic, absolutament indispensables per a mantenir l'equilibri de la vida ciutadana.

Hem passat segles amb un sol Hospital, el benemèrit Hospital de la Santa Creu. Quan Barcelona tenia 40.000 ànimes Santa Creu era el seu refugi hospitalari; a l'arribar Barcelona a 600.000 ànimes, Santa Creu continuà essent el mateix refugi hospitalari, i així continua en els moments actuals en què la ciutat compta amb 1.000.000 d'ànimes.

A través de cinc segles l'Hospital de la Santa Creu ha estat la institució amorosa que ha recollit i emparat a milers de ciutadans, de totes classes, condicions i maneres de pensar, gent de casa i gent forastera, espanyols i estrangers; ha recollit i emparat tothom sense esbrinar la seva procedència. La seva missió ha estat tan alta i tan humanitària que bé mereix que se'l mencioni amb veritable respecte i veneració. La seva llarga història i el gran bé que ha fet a la humanitat són motius sobrats perquè tots els barcelonins l'estimem com a cosa ben nostra i procurem que la seva existència resti ben assegurada.

He fullejat el seu "Anuari", el corresponent als anys 1921 i 1922, i la seva lectura m'ha produït fonda tristesa, en veure el malament que s'han portat amb ell els ciutadans barcelonins. El natural fóra que l'Hospital de la Santa Creu, després de les centúries que compta de vida, tingués plenament aquesta assegurada, mercès a un patrimoni de rendes prou importants i sanejades.

Què han fet els nostres avis? A qui han llegat les seves riqueses? Com s'han manifestat les seves generositats?

Realment, és incomprendible la situació econòmica de l'Hospital de la Santa Creu. El fet que al cap de 500 anys, l'Hospital tingui de presentar una liquidació general, el 31 de desembre de 1922, amb un dèficit de 599.346 pessetes, figurant-hi ingressos tan importants com les 300.000 pessetes que l'Estat li assigna en compensació de la rifa suprimida; 300.000 pessetes de la subvenció municipal i 247.500 pessetes per almoines del Comitè d'obra social i benèfica", és una prova evidentíssima del poc que els nostres avant-

passats s'han preocupat de la vella Institució barcelonina i que potser s'ha tingut més en compte la salvació de les ànimes que les necessitats corporals del pròxim.

No puc creure que una mala administració sigui la causa del seu estat econòmic. Només cal fullejar les planes de l'"Anuari" i veure els noms de les persones que l'han administrat. Totes elles són d'una màxima honorabilitat i totes hauran procurat, sens dubte, per al bon manteniment i prosperitat de la Institució.

Desconec el seu funcionament i la seva organització interna; per tant no puc fer-ne la seva crítica. L'únic que, tal volta, pot produir deficiències administratives, és l'actuació breu dels seus administradors. Dos d'ells són nomenats pel Capítol Catedral i els altres dos per l'Ajuntament de la ciutat. La permanència dels dos Canonges a la Junta és, potser, més constant que les dels dos ciutadans honrats que l'Ajuntament designa. El seu càrrec dura dos anys i algunes vegades són reelegits. Així i tot, encara que cuidin quatre anys de l'Hospital, quan comencen a conèixer la Casa i s'hi han aficionat, han d'ésser substituïts i deixar el lloc per a un altre que al cap de dos anys o màxim de quatre anys haurà de fer el mateix. Segueixen per regla general aquests dos ciutadans honrats els alts i baixos de la política. No busca l'Ajuntament l'home entès en hospitals o en coses benèfiques, no.

Segons el color polític dominant a l'Ajuntament, el ciutadà honrat elegit per a Administrador de Santa Creu, és conservador, és lliberal, és republicà, és catalanista. Rares vegades l'home idoni, rares vegades, l'home ideal per a una administració tan important i tan complicada.

I ara, senyors, anem a l'estadística. Quants malalts pot hospitalitzar Santa Creu? Segons l'Anuari de referència, el dia 1.er de gener de 1923 la seva població era de 633 malalts. Pot hostatjar-ne major número? Fent un esforç és de creure que pot tenir en les seves sales fins a cent malalts més. Fixem, doncs, en 700, el número de llits que pot movilitzar Santa Creu.

Hi ha qui pensa que serà una de les solucions del problema hospitalari el trasllat de l'actual Hospital de Santa Creu al lloc on s'aixequen ja alguns pabellons del de Sant Pau.

Això és senzillament una il·lusió. Quan el nou Hospital sigui acabat, ha de desaparèixer l'actual, i, si 700 malalts té l'Hospital d'avui, 700 malalts tindrà l'Hospital de demà. Es qüestió de capacitat i de diners. Si una i altres no augmen-

ten considerablement, el problema de Santa Creu quedarà reduït a una simple transferència de malalts.

Quan l'Estat va acordar construir l'Hospital Clínic per a la Facultat de Medicina, tothom va creure, ateses les proporcions que se li donaren, que no solament serviria per alleugerir la població hospitalària de Santa Creu, sinó que seria un gran pas per a la solució del magne problema de l'hospitalització. Malgrat aquestes proporcions que permeten una cabuda de 700 malalts, tampoc s'ha pogut aconseguir aquest ideal. I és natural que sigui així.

Què són per Barcelona, ciutat d'un milió d'ànimes, 1.400 llits hospitalaris? Afegim-hi els que pugui tenir l'Hospital del Sagrat Cor i algun altre petit hospital per a nens, l'Hospital de la Magdalena i el d'Infecciosos, i estirant-ho molt, potser arribarem a 1.800 o 2.000 llits. I torno a exclamar, què són per Barcelona, ciutat d'un milió d'ànimes, 1.800 o 2.000 llits hospitalaris?

Al cap de divuit anys d'obert el Clínic, resulta d'actualitat el que escrivia el primer president de la seva Junta Administrativa, l'il·lustre Dr. D. Antoni Morales Pérez: "Llamaba la atención el lamentable descuido que existía en Barcelona en todo lo referente a Hospitales. Médicos extranjeros que visitaban nuestra ciudad, quedaban tristemente impresionados al ver que una población, tan extensa y tan hermosa como la nuestra, sólo contaba con un viejo hospital, instituido en los pasados siglos, cuando sólo tenía la urbe una décima parte de habitantes de los que hoy cuenta. Muchos enfermos no tenían cabida en el establecimiento, especialmente en épocas en las que, como sucede en invierno, el número aumenta necesariamente. Era muy triste tener que presenciar un desfile de moribundos en el patio del Hospital, que, si impulsados por la miseria iban al benéfico Asilo en busca del calor que no encontraban en su hogar, privado de todo recurso, la esperanza se trocaba en el más cruel de los engaños, al ver que no existía vacante alguna. Quedaba siempre un remanente pasivo, en el que la muerte encontraba su más terrible y segura cosecha."

Ara es poden repetir les mateixes paraules, aplicant-les a Santa Creu i al Clínic. Cada dia es pot contemplar aquell *desfile de moribundos* de què ens parlava el Dr. Morales. Cada dia, a Santa Creu i al Clínic, es repeteixen, en les seves respectives Comissaries d'entrades, les mateixes fatídiques paraules: *no hi ha llit*.

I aquest *no hi ha llit* és menester que acabi, i perquè acabi, no hi ha més remei que fer nous hospitals, no hi ha més solució que anar de dret i seriosament a l'habilitació de 3.000 llits hospitalaris, que són els que corresponen a Barcelona per la seva població i en previsió del seu ràpid i pregressiu engrandiment.

Aquest dèficit de 3.000 llits no és cap exageració. Deia no fa gaires setmanes en un article que va publicar-me "La Veu de Catalunya" que respecte d'aquest particular podia fer comparacions amb perfecte coneixement de causa. La gran bibliografia hospitalària que s'està organitzant dins de l'Hospital Clínic, ens dona ja a conèixer d'una manera exacta tot el que es refereix a hospitalització, funcionament, administració, organització tècnica, part econòmica, etc., etc. dels principals Hospitals i Sanatoris del món. Fullejant-la i consultant-la, es posa de manifest la previsió dels Governes, dels Municipis, de les Associacions, i dels particulars de l'estranger, i al tenir notícia de l'existent en ciutats semblants a la nostra en importància i cens d'habitants, veiem la nostra insignificància en aquest aspecte de l'assistència pública. Cinc mil llits demano jo per Barcelona. Buda-Pest compta amb vuit mil llits repartits entre els seus diferents hospitals i no té de molt el cens de Barcelona.

Per tot el que convingui o es proposi fer en matèria hospitalària, convindrà consultar aquesta Bibliografia, que la Junta Administrativa de l'Hospital Clínic posarà a la disposició dels senyors metges, arquitectes, enginyers, higienistes i de tothom a qui pugui interessar, tan prompte la tingui posada en ordre i en condicions d'ésser examinada.

Quí ha de fer aquests hospitals que ens falten? Respecte d'aquest particular crec que ens hem d'atendre a la dita castellana: *hágase el milagro, aunque lo haga el diablo*. Sigui l'Estat, sigui la província, sigui el Municipi, sigui la municipalitat ciutadana, la qüestió és que es facin.

Crec que en aquesta qüestió no hi caben rivalitats ni competències. Estem cansats de veure que organismes als quals no pertoca fer un determinat servei, realitza dit servei, i altres organismes als quals correspon, fins per la llei, el prestar-lo, no el presten ni poc ni gens.

D'aquest desgavell en trobem, a casa nostra, alguns exemples.

Segons la nostra *bibliogràfica* legislació, la beneficència pública es divideix, en general, en provincial i municipal. La primera té per objec-

te les necessitats de caràcter permanent o que exigeixen atenció especial, la segona només ha de cuidar de les enfermetats comuns, dels impotents per al treball i dels infants privats de família, quedant a la tercera l'atenció de les necessitats accidentals, malalties passatgeres, conducció als establiments generals i provincials i a la beneficència domiciliària. Aquesta és la situació legal i, malgrat aquesta divisió tan clara, l'Estat mai no ha complert la missió que va reservar-se, les Diputacions, moltes d'elles, no tenen organitzats els serveis assignats per la llei i són alguns els municipis que presten determinats serveis sense tenir l'obligació de prestar-los.

Aquí, a Barcelona, es dona el cas que la Diputació no té Hospital provincial propi i, en canvi l'Ajuntament, prescindint de la quadricula legalista, té degudament atesos els multiformes problemes de la vida de relació.

Alguns milions de pessetes destina l'Ajuntament per a serveis de Beneficència i moltes d'elles serveixen per a atencions que no li són pròpies. D'això poden donar-ne fe els Hospitals de la Santa Creu, el Clínic i el del Sagrat Cor, ja que tots ells reben de la representació de la ciutat crescudes subvencions.

Cal fer l'elogi de l'Ajuntament, no sols per les seves efectivitats, sinó pels seus propòsits.

Una de les seves efectivitats ha estat haver convertit en permanent l'Hospital d'infecciosos, que, de pressa i corrents, va construir-se a la secció marítima del Parc, amb motiu de la greu epidèmia del tifus de l'any 1914, i darrerament l'habilitació d'algunes Sales del mateix per a malalts incurables.

Quins han estat i són els propòsits de l'Ajuntament?

Alguns d'aquests vénen de lluny. En el pressupost de l'any 1906, figurava una consignació, si malament no recordo, de 200.000 pessetes, per a la construcció d'un Hospital de traumàtics. Encara que, dinou anys enrera, 200.000 pessetes representaven quelcom més que avui en dia, era de suposar que aquella consignació venia a ésser una consignació inicial que en pressupostos successius s'aniria repetint. Aquesta temença, millor dit, el desconeixement del que acabaria per costar a la ciutat un Hospital d'aquesta naturalesa i la circumstància d'haver-se obert el Clínic en aquella època, amb l'oferiment per part d'aquest d'hospitalitzar tots els traumàtics que se li portessin, va fer desistir a l'Ajuntament de portar-ho a la pràctica, acordant destinar les

200.000 pessetes al millorament dels Dispensaris municipals i a material sanitari.

Aquest bon propòsit es va renovar en el bieni de 1918-1919. Dins de la relació de projectes que s'havien de executar amb el cobrament de la dècima de la contribució, figurava un Hospital de traumàtics, habilitant-se, per a tal objecte, l'edifici de les ex-Cases Consistorials de les Corts de Sarrià. Malgrat aquesta previsió econòmica i el formal compromís de la seva realització, res s'ha fet en aquest sentit, essent de creure que les quantitats destinades a l'esmentat Hospital hauran estat transferides per a atencions molt menys indispensables.

De totes maneres, veig amb goig que de tant en tant l'Ajuntament ha de tenir la noble i valenta iniciativa, el bell gest, de fer un gran Hospital municipal, prescindint d'incurables i de traumàtics. Un Hospital de *mil llits* pot perfectament construir-lo i mantenir-lo un Ajuntament com el de Barcelona.

La representació de la ciutat no el deixaria caure i la seva existència estaria completament assegurada.

Deixem en pau a l'Ajuntament i ocupem-nos del que hauria de fer la Diputació provincial de Barcelona.

Com tothom sap, i hem dit abans, la nostra Diputació no té Hospital propi. Hauria de tenir-lo, segons la llei de Beneficència i la Llei provincial que fins ara fa poc ha regulat el seu funcionament. A falta d'aquest organisme benèfic, li serveix d'Hospital provincial l'Hospital Clínic d'aquesta Facultat de Medicina. La Diputació va contribuir al pagament dels terrenys on està construït i va consignar en els seus pressupostos la quantitat de 225.000 pessetes per a compra del material mòvil necessari per a que pogués obrir-se al servei públic.

Per a ajudar al seu manteniment, la Diputació l'ha subvencionat cada any amb quantitats que oscil·len entre 100.000 pessetes i 150.000 pessetes. Tenint en compte que l'Estat i l'Ajuntament de Barcelona havien fet, baix el punt de vista econòmic, potser, molt més, que la Diputació i, en nom seu, la Mancomunitat de Catalunya, la Junta Administrativa del Clínic, va dirigir-se a les darreries de l'any passat, a l'esmentat organisme, en demanda que li fos augmentada la subvenció.

La Junta del Clínic abans de dirigir-se a la Mancomunitat per a tal objecte, va voler conèixer el que, en matèria d'hospitalització tenen or-

ganitzat les altres Diputacions d'Espanya i, al mateix temps, les quantitats que inverteixen per a dit servei. Gràcies a aquestes dades, s'ha vingut en coneixement que, pel concepte Hospital provincial, Madrid gasta 1.121.483 pessetes; Bilbao, 800.000 pessetes; Saragossa, 820.964 pessetes; Sevilla, 766.077 pessetes; Teruel, 385.970 pessetes; Ciudad-Real, 348.470 pessetes; i quantitats no menys importants moltes altres províncies de terres d'Espanya. S'ha pogut conèixer igualment que la província de Barcelona, en aquest particular, figurava quasi a la cua d'aquesta relació, per quant darrera d'ella només hi figuren Palència, Guadalajara, Segovia, León, Avila i Cuenca. En dita llista, no hi van compreses Lleyda, Girona i Tarragona, perquè la petició es feia a la Mancomunitat que les comprenia totes; no obstant, bo serà manifestar que, si haguessin figurat en l'esmentada relació haurien estat posades al cap d'avall de tot, ja que per a Lleyda només hi ha consignades 38.280 pessetes i per a Girona 74.273 pessetes, Tarragona ni tan sols té Hospital provincial.

L'argumentació era tan sòlida i la força dels números tan aclaparadora, que el Consell permanent de la Mancomunitat va acordar, immediatament, augmentar fins a 200.000 pessetes la subvenció concedida al Clínic, subvenció que, malgrat haver estat dissolt l'organisme regional, és de creure que serà mantinguda.

A l'entorn de la Corporació provincial s'ha de buscar, també, la solució del problema hospitalari de Barcelona. Té la Diputació provincial dos camins per a contribuir-hi. Un d'ells seria la creació d'un Hospital provincial; un altre, la intervenció en tots els Hospitals municipals existents en diferents pobles de la província, per tal de conseguir, mitjançant subvencions i les degudes ordenacions, el millorament dels locals, del material i dels serveis, la qual cosa produiria un màxim rendiment i serviria per a descongestionar els Hospitals de Barcelona, on quasi sols haurien d'ingressar aquells malalts que estessin subjectes a intervencions quirúrgiques.

Si la llei provincial antiga assignava a les Diputacions la missió hospitalària, la nova llei, o sigui l'Estatut provincial de 20 de març d'aquest any, vigent avui en dia, consigna en el seu capítol III, com una de les obligacions mínimes de les Diputacions provincials, el sosteniment, si més no, d'una Casa de beneficència hospitalària i, a falta d'ella, poden concertar amb Establiments privats o públics, de la mateixa província, els di-

ferents serveis de caràcter benèfic que se li assignen.

La Diputació provincial de Barcelona, seguint qualsevol d'aquests dos camins, faria una bona obra. Interinament, pot fer molt en matèria benèfico-hospitalària ajudant l'Hospital Clínic i altres institucions semblants a implantar o millorar els serveis d'ordre sanitari que, com obligació també mínima, li imposa la nova llei. Són aquests una Sala d'isolament per als qui pateixin malalties infeccioses; una instal·lació radiogràfica i radio-terapèutica per al diagnòstic i tractament del càncer; una consulta pública destinada a pre-tuberculosos i tuberculosos pobres; una sala per a hospitalització de prostitutes malaltes; un consultori públic gratuït de malalties venèrees i un servei de puericultura, també públic.

Com es veu, les Diputacions poden fer moltes coses en aquesta matèria i, com sigui que la nova Llei posa a les seves mans recursos quantiosos, visquem, quan menys, amb l'esperança que la Diputació de Barcelona vingui, a no tardar, a contribuir a la resolució del problema hospitalari.

Si aquests dos organismes, el municipal i el provincial, no treuen, per aquesta qüestió, el pit enfora, com vulgarment es diu, no veig jo la manera que aquest problema pugui ésser resolt definitivament.

Cada dia s'anirà complicant i empitjorant; els Hospitals aniran augmentant els seus deutes, i la conseqüència immediata de tot això serà la reducció de llits. Quina paradoxa, senyors! Haver de reduir llits en els moments en que les necessitats ciutadanes exigeixen la creació, quan menys, de doble número dels existents.

Es aquesta la realitat. No tenim llits i no tenim prou diners per a sostenir els 1800 que hi ha escampats pels Hospitals de Barcelona. Les engúnies que això suposa sols les saben els Administradors d'aquestes cases.

Jo, des de la Junta del Clínic, faig tota mena de combinacions i de càlculs i no em surten els comptes. Busco l'ajut de l'Estat i el trobo en proporció molt mínima; sol·licito l'ajut dels ciutadans de sentiments delicats i generosos i són petita legió els que em responen; truco amb insistència a les portes de les grans institucions industrials i de crèdit i continuen barrades.

Què fer, doncs? Anar resoltament a la busca de recursos de caràcter permanent, per tal que acabi la misèria amb què han de viure gairebé tots els Hospitals de les terres d'Espanya.

Convençut que només així es pot evitar la ruïna hospitalària, l'any passat, se'm va ocórrer formular un projecte que vaig trametre al Directori militar, mitjançant el qual potser s'hauria arribat a aquest desitjat millorament econòmic. Tal com jo el desenrotllava, s'hauria conseguit una recaptació copiosa.

Al cap de poques setmanes, un document oficial que guardo com una relíquia, em feia saber que el meu projecte no era viable, que no era pràctic, i difícil la seva implantació.

Se'm donaven arguments que, sense estar-hi conforme, no tenia més remei que acceptar.

Però, senyors, hi ha una dita que diu: *es de savis el mudar d'opinió*, i en el cas que estic explicant jo puc dir també: *és de governants el mudar d'opinió*.

Dic això perquè, al cap de dos mesos, aquell projecte que no era viable, ni pràctic i difícil d'implantar, era presentat com a projecte de govern, encara que amb mutilacions de tal forma i manera fetes que no en quedaven més que ossos. La carn, que era el millor i el més substancial, era despreciada.

Els ingressos que l'arbitri havia de produir, jo els repartia únicament i exclusiva als Hospitals. Els ingressos que produeix, actualment, l'arbitri descarnat, s'apliquen a la beneficència en general, donant-se el cas que reben ajut material institucions que viuen mercès a recursos legals i no necessiten, com els Hospitals, quantitats crescudes per a salvar la seva situació econòmica.

En el meu projecte s'anava a la constitució d'un *Consell Superior Hospitalari*, organisme que havia d'administrar els recursos que l'Estat, per llei, podia proporcionar-li, essent el seu distribuïdor previ coneixement de les seves necessitats, oportunament inspeccionades. No havia de limitar-se aquest organisme a la feina abans dita, sinó també al coneixement de totes les deficiències en els serveis, fent, com a conseqüència, la proposta de millores i reformes. Missió de l'esmentat organisme havia d'ésser, a més a més, la iniciació de noves institucions hospitalàries, en els seus diferents matisos i modalitats, d'acord amb els avenços de la ciència i tenint sempre en compte la normal evolució de tot el que es relaciona amb aquest aspecte de l'assistència pública.

Si aquest component del meu projecte tampoc era viable i pràctic l'any passat, qui sap si

aquest any un canvi d'opinió pot fer-lo pràctic i viable?

Per tal de conseguir-ho, penso posar-hi tot el meu esperit de continuïtat i tota la meua perseverància. No crec ni considero cosa difícil el reunir en Assemblea els representants dels principals Hospitals de les terres d'Espanya, perquè de la mateixa en surtin unes conclusions entre les quals vinguin consignats els mitjans de caràcter permanent indispensables per a la vida hospitalària i la constitució d'aquest Consell Superior que jo estimo com d'absoluta necessitat i conveniència.

Tot el que sigui millorar i assegurar l'existència dels Hospitals de fora de Barcelona, és

assegurar la vida dels nostres Hospitals. Pensem que el setanta cinc per cent dels malalts assistits a Barcelona no són de Barcelona i que, si en les seves terres trobessin l'assistència degudament organitzada, serien molts, però molts, els que no vindrien a casa nostra a agreujar i a complicar un problema que a tots i amb tota urgència ens interessa solucionar.

A aquest ideal vinc dedicant el sobrant de la meua activitat industrial, i la tasca que això suposa seria, malgrat la seva complexitat i magnitud, bastant planera, si a la meua obra es sumessin altres activitats i generoses i desinteressades col·laboracions.

Sabem l'entusiasme dels companys pel casal. Això fa preveure que com a mínim una obligació serà subscripta per tothom majorment si es té en compte que una obligació val 500 pessetes pagades en divuit mesos i en tres terminis.

La crisi actual: els metges i el mutualisme com a remei

Dr. A.—Bon dia, company i amic.

Dr. B.—Déu vos guard, amic i contraopinant. Temps feia que no us veia per aquests reconfortables de l'Ateneu. Deveu tenir molta feina.

Dr. A.—No pas molta que diguessim; aquest darrer novembre ha estat més magre que el mateix mes de l'any passat. I no cal dir que l'any passat fos el novembre un mes d'epidèmia o d'endèmies accentuades.

Dr. B.—Allavors a què atribuiu aquesta crisi de treball que, per altra part, us confesso que també la estic pantint i com nosaltres tota la classe?

Dr. A.—No sabria esbrinar-ho, però, a primer cop d'ull, hom veu que no és aventurat creure que, si els metges no visiten, és perquè no hi ha malalts.

Dr. B.—Teniu raó, la vostra raó és la principal, però no l'aplicable a la crisi que patim.

Dr. A.—Quina serà, doncs? Potser hi veureu també com a culpables els dispensaris gratuïts?

Dr. B.—Sortosament els dispensaris gratuïts no han prèns encara prou increment per influir fets tan generals, malgrat d'ésser prou mala lleuor per afectar-hi, però no és això el que afecta nostra crisi actual. Ella és deguda a dos factors principals: la crisi econòmica que s'està atravesant i que fa que un 50 per cent de població no gastí amb metges, mentre una greu malaltia no ho exigeixi, el que per escassetat d'ingressos necessita per menjar i vestir, i l'altre factor és la major concurrència mèdica cada dia més creixent i que de seguir per aquests camins d'ací a pocs anys hi haurà més metges que malalts.

Dr. A.—Si els vostres factors fossin els responsables de nostra crisi, caldria emprar remeis heròics fora de nostres possibilitats; tals foren tancar les escoles de Medicina i incrementar l'economia nacional, fomentant els treballs per esventar la misèria, però aitals remeis no són pas possibles.

Dr. B.—No són possibles realment d'una manera absoluta com vós els plantegeu, ni ens caldrien mesures tan radicals, ni tampoc elevaria document darrera document als poders públics fent-los patent nostra crisi i la dels altres, car

de molt temps ençà emprar temps en aquests documents és la manera més segura de perdre'l.

Dr. A.—Allavors, què faríeu? Es que honoradament creieu que nosaltres, els metges, podem fer-hi res per conjurar aquesta crisi?

Dr. B.—Indubtablement que sí. Els metges podríem fer-nos més assequibles a les classes proletàries, perquè poguessin aprofitar els serveis de la ciència més freqüentment, afavorint ensens l'higiene i la raça.

Dr. A.—Al dir "fer-nos més assequibles", parlant de crisi econòmica com a causa dels mals que discutim, voldreu dir segurament fent la medicina més barata, oi?

Dr. B.—Calma, amic. Que hi han altres mitjans per fer la nostra ciència més assequible als de categories econòmiques inferiors i el millor de tots és la mutualitat; la mutualitat que junta el petit esforç de tots per cobrir les necessitats d'uns quants, que sistematitza l'esforç i el fa continu com a factor normal de l'economia domèstica, allunyant aquelles sotregades econòmiques que molts cops sols pot resistir un capitalista, que ajunta el petit estalvi de tots, insolvent gairebé sempre per massa petit, fent-ne un de gros i poderós, solvent per a totes les necessitats.

Dr. A.—No crec en les mutualitats; amb les que tenim a Barcelona n'hi ha prou per fer-se càrrec quan perjudiquen la classe mèdica i no afavoreixen al mutualista. Fixeu-vos-hi; començant per tenir un cos de metges reduït i limitat que, per bé que pot rendir-los a ells uns bons sous tenen una migrada retribució a la quantitat de treball rendit i monopolitzen un nucli de veïnat que forma com un vedat per tota la nostra classe.

Dr. B.—Teniu raó.

Dr. A.—Es més: si treballen a sou fixe, els sobrecarreguen de feina, si cobren per servei, els directors de la Mutualitat, per interès propi, cuiden d'escatimar els serveis fins uns extrems que la ciència es fa per lo discontinua ineficaç.

Dr. B.—Encar teniu raó.

Dr. A.—Encara més. Converteixen el metge en assalariat i al client en associat trencant el que té de més simpàtic la nostra carrera, ço és, aque-

lla compenetració espiritual entre el metge i el client; i, en fi, per no fer-ho inacabable, dins les mutualitats s'hi inclouen gents que econòmicament no tenen dret d'esser-hi.

Dr. B.—Repareu que us he donat la raó amb els defectes apuntats i existents en gairebé totes les mutualitats de nostra terra, però heu de tenir en compte que Barcelona no té cap mutualitat de les que tractem nosaltres que estigui a l'altura de les circumstàncies, ni, per tant, desitjable per la classe mèdica. Cap ens afavoreix, totes ens perjudiquen, però no són elles, les mutualitats modernes i justes, que cal implantar. Les

existents s'haurien de modificar o combatre, si no s'avinguessin a les normes essencials que la classe mèdica necessita.

Dr. A.—Malgrat tot l'apuntat, no crec que nostra crisi tingui remei amb les mutualitats.

Dr. B.—En fi, avui és ja massa tart, però, si us interessa, un altre dia, aviat segurament, ara que la feina no ens mata, parlarem de quina fora la Mutualitat capaç de millorar econòmicament en un grau molt estimable nostra classe.

Dr. A.—No faltaré.

Dr. B.—A reveure.

YUS

De quotes de «conducta»

II. - Llur quantia

JA diguérem en el número passat que la «conducta» és una operació especulativa; que és lliure i que tenim el dret a millorar-la, tant més que poguem, i que, en tant discutim el preu, no parlem amb el malalt sinó amb el client.

Cal que això ho tinguem ben bé a la memòria, ja que ens ajudarà força la discussió.

Vegem, ara, com ens ho endegarem a ací, nosaltres, per a establir la quantia de la quota.

A cada cap de família, assenyalarem com a mínim la quantitat de vint pessetes a les quals afegirem cinc de cada jornal de més d'un amb què comptés; si demés la família tenia interessos, a tot ço que produïssin els jornals, hi afegirem el 10 per cent de la quota que en concepte de contribució pagués a Hisenda.

No caldria ja quasi dir que fixant-nos com fem, amb els jornals de bracer amb què compta cada família, tàcitament i honradament ens obliguem a fer-ne cas omís i rebaixar-li-n'hi la part corresponent de quota, en tant aquell jornal hi manqués de manera definitiva o duradora, i, per *contra*, ens reservem el dret d'assignar-lo, si hi hagués cas, allà on hagués anat a engruixir i en aquell que, amb el títol que es vulgui, l'hagués millorat, com també fem el propi en la casa que hi hagués hagut desmerit en la quantia dels interessos i viceversa, ço que vol dir, que cada any ens obliguem a fer una revisió de les tarifes d'aconductament

per aquells que haguessin, en més o bé en menys i duradorament, tingut variació en llurs possibles ingressos, la qual cosa naturalment i en definitiva en ben poc ha de fer variar el muntant de la nostra suma total.

Com es comprèn altrament, tenim ara una varietat de tipus de quota que en certa manera ens és engorrosa, però la innovació té, en compensació, el moral avantatge d'esser proporcionalment ajustada al passament de cada aconductat, sigui aquest passament fruit d'interessos o sigui fruit de jornals.

La tristement aclaparadora veritat palesada per l'amic Dr. Cantó en el pressupost que va conjuminar-nos en el seu article del número 55 d'aquest BUTLLETI, i que certament trobo ben bon xic massa moderat, fa que amb el Dr. Martí i sense eufemismes de cap mena hagi de manifestar que de bon troç no estem pas del tot satisfets de la nostra escomesa, amb tot i haver-nos estat ben profitosa. Senzillament, ens hem adonat que no li fèrem donar tot el que bonament podíem esperar-ne.

Amb el Dr. Cantó convinc, de més a més, que ens ha estat, pels rurals, un fort perjudici l'estatuir i assenyalar el preu mínim a tributar d'un partit mèdic. Cal, entenc, que vegem de desfer-ho, en tot ço que sigui possible, salvant potser algun cas que no pugui ésser, i haguem d'acceptar-ho com

a un *mal menor*. Senyalant el preu mínim d'un partit, està abastament demostrat que n'heu profit només l'acondat de posició acomodada i únicament ell, i sempre gràcies a les fatídiques contractes collectives, que, com vaig dir en el número 62 del BUTLLETÍ, per al profit moral i material de la classe haurien d'abolir-se.

Assenyalen si de cas i conjurem-nos i fem tot el que calgui per a complir-ho amb fidelitat i noblesa, el sou mínim de "conducta" particular, cuidant que les quotes siguin proporcionals i escalonades, amb contracta escrita i dipositada al Sindicat i essent intervingudes, per garantia de tots, per les corresponents Juntes Comarcals, entretant s'estudia la manera d'endegar per tot arreu les Oficines de Recaptació en les quals podríem fiar moltíssim d'aconseguir-hi força millorament moral i material i essent-nos, demés, altament útils per a privar que cap company tingués un número excessiu d'acondats.

Seria d'una alta valor moral i escriu de collectiva dignitat que el Sindicat concedís, no obstant i aquelles normes dictades, que a cada company se l'autoritzés a tenir alguns acondats amb la quota inferior a la que s'acordés com a *mínima* en termes generals—les quals podríem expressament anomenar de *llàstima*—que servirien per a fer-ne mercè precisament a aquells dels seus acondats que per les moltes contrarietats de moment, amb tot i no ésser pobres de solemnitat, els escaigués bé aquella pietosa paraula. Menester seria, per això i per tal que no se'n fés un ús abusiu, que taxativament se precisés el número que d'aquells se'n pogués tenir i que mai ni en cap concepte no hauria d'excedir d'un cinc per cent del número total d'acondats que el company tingués.

El tipus mínim de "quota", sense que fos exagerat, podria molt bé fixar-se en vint-i-cinc pessetes anyals i, seguint la norma per nosaltres a ací aprofitada, afegir-n'hi deu per cada jornal de més d'un que entrés a la casa, ultra la que podríem anomenar plus-valú, pel concepte de contribució i que bé prou podria assenyalar-se en un deu o un vint-i-cinc per cent del que pagués i segons la potencialitat o riquesa contributiva del client.

Tota família que cobra un jornal *pot* i, per tant, hauria de pagar dues pessetes cada mes i com a mínim per al seu servei mèdic, demés d'una peseta a l'any, en concepte de premi de cobrança, imposts i fallides.

No és això cap exageració. De cafè l'immensa majoria, àdhuc els bracers i als llogarrets, malver-

sen força més. Ara bé, si a la llar on entra un jornal paguessin vint-i-cinc pessetes, amb moltíssima més de raó la que comptés amb dos de jornals en podria pagar trenta-cinc, i la que en tingués tres, quaranta-cinc, etc... Si a l'igual que hem fet a ací, a la Selva, la família demés dels jornals té terres, cases, etc., raó serà també, ja que té, allavors, un millor passament, que amb aital concepte també tributí, essent per això, sembla, la millor guia i manera un tant per cent del que pagués de contribució.

En termes generals i no fugint mai de la més escrupulosa proporcionalitat, aquest tant per cent, amb ben bona lògica podria fixar-se en un deu per cent de la quota que l'acondat pagués a Hisenda, en tant no fos aquella superior a 250 pessetes anyals. En tot allò que passés de 250 pessetes de contribució a l'any, hauria de contar-se-li a raó d'un quinze per cent i, en tant arribés a pagar més de 500 pessetes anyals, l'excés aquell hauria de gravar-se en un vint-i-cinc per cent.

Exemple pràctic: A aquí hi ha un veí que a l'any vint-i-dos pagava trenta pessetes de "conducta" i avui en paga cent-vint-i-cint, però que, fent com fa de contribució mil dues centes cinquanta pessetes, segons el tipus progressiu que proposem, hauria de pagar-ne *dues centes setanta cinc* que resulten i per peces menudes: 25 pessetes del deu per cent de les primeres 250 pessetes, més 37'50 pessetes del quinze per cent de les segones 250 pessetes, més 187'50 del vint-i-cinc per cent de les 750 pessetes que sobrepujen a aquelles 500 ja recarregades i que, afegida la seva suma, total de dues centes cinquanta de *plus valú* a les vint-i-cinc de quota fixa, completen les esmentades 275 pessetes que, com hem dit, li correspondrien.

Miri's això pel costat que es vulgui, és d'estricta justícia, ja que pagaria molt qui molt tingués.

Compren, però, que algun company se n'esgarri i que algun client *perjudicat* (!) se n'escami i per això potser, i en guany per a nosaltres d'independència, tal vegada ens seria més avantatjós que per aquells qui paguessin més de cinc centes pessetes de contribució establíssim la "conducta" amb quota *combinada* i que podria consistir en cobrar al client i de cada visita o servei que li dispenséssim una quantitat prudencial i proporcionada a la seva posició tot i pagar-nos, també, un tant fixe i en concepte de "conducta", que allavors li serviria per assegurar-se una *reducció* en els nostres possibles honoraris.

Indubtablement així aconseguiríem augmentar els nostres ingressos i, si no, potser fer la vida possible i col·locar forces companys, per al benestar dels quals estem moltíssim més obligats de cuidar i vetllar, que no pas per l'ermilla del client, que cal dir que no acostuma pas a agrair-nos gaire tot això que, sense merèixer, li estalviem.

A primer cop d'ull, allò de la plus-valua i el seu gravamen conseqüent podria semblar priorísticament un xic *bolxevista*, si no es raonés i ben bé se'n justificués el motiu.

Ho faré sentant unes a manera de conclusions comentades que es desprenen, algunes, de tot ço que a propòsit de "conductes" s'ha dit, i que són incontrovertibles.

1.ª La "conducta" és d'una finalitat únicament i exclusiva especulativa i, en tant ens representa per als rurals (que som quasi els únics que l'aprofitem) la quasi única font d'ingressos i sovint massa migrada, estem autoritzats a fer-la tant com més se pugui, de productiva, i vitalment privats, de tontament regalar-ne res, a qui, per les seves involuntàries necessitats, no s'ho mereixi.

2.ª Mentre no sigui amb un tant alçat, el d'aconductar al ric econòmicament és en perjudici del propi metge aconductador o bé d'algun altre company, ja que aquell, per unes poques pesstes, priva que ell mateix, o un altre, n'hi cobri de visites moltíssimes més. De manera, doncs, que en aconductar el ric, econòmicament, li fem un favor, al qual ni moralment té dret, ni ho agraeix.

3.ª Si el ric no estigués aconductat, ens estalviariem forces impertinències de què, sense profit i per la seva part, són víctimes i precisament perquè més que tothom, té la pell prima i se sap massa bé de memòria aquell... per això pago tant socorregut per ell i enutjós i depriment per a nosaltres.

4.ª Per a nosaltres, només ens convindria que estigués aconductat el qui viu d'un jornal i els de relativament moderada posició econòmica, ja que són els únics que, demà de malalts, segons i com, encara que volguessin no podrien potser pagar-nos.

5.ª Aconductant en certa manera, hipotequem la nostra llibertat i sovint, quasi, la nostra dignitat professional i ambdues valen molt massa per a que ho féssim abarganadament i sense adinerar-les (!) el més que poguéssim.

6.ª Per totes aquestes mateixes consideracions, els farmacèutics van desenfarfegar-se i abolir les "conductes" llurs i no sé pas que per això hagin caigut en anatema d'immoralitat ni, tampoc, de

cap que se'n trobi escorregut i penedit. Reconec, però, que per a nosaltres no ens ha arribat l'hora per una semblant rehabilitació, per la qual caldria que propugnéssim.

Segurament que, si ens manegéssim segons l'esperit economista i interessat que traspuen aquestes ratlles, bé prou podríem permetre'ns el luxe, amb mires noblement altruistes i filantròpiques, de deixar-nos un marge d'acció *benèvola* que, junt amb les quotes dites de *llàstima*, ens farien pregonament respectables davant de tota consciència honorada, mentre l'esmercéssim, aquella benevolença, en profit d'aquelles famílies, que tothom sap bé prou que hi han, que fins tinguent a vegades interessos, per mancaments del cap de casa, per exemple, o bé per diverses contrarietats, passen estones difícils. No són pobres, però sí i temporalment necessitats. Una família no pot a vegades ésser tinguda en la categoria o escaló que li pertoca, sinó que la seva desgraciada circumstància la fa mereixedora de pietós mirament.

Bonic seria allavors i d'alabar que nosaltres a això no hi féssim el desentès i transitoriament la hi dispenséssim *favor*, que per tal que fós ben bé de raó i veritat i mai pogués traduir-se'n apocament o covardia, seria menester aquilatar-ho ben bé i dispensar-ho amb ben justiciera rectitud i amb l'autorització de la Secció Comarcal, i també, per tal que no pogués mai fer-se'n pretext tapador d'inconfessables finalitats, hauria de regular-se la màxima quantitat total que cada metge, en relació amb la suma muntant total del seu aconductat pogués rebaixar, a pretext de les aitals quotes que anomenariem de *favor*, i estipulant, demés, ben concretament, el tant per cent de beneficiaris en relació al número total d'aconductats que tingués el metge, idènticament que hem dit de fer, per a les quotes de *llàstima*.

Dit això, no vull creure'm que ningú sigui prou agosarat per a titllar d'immorals aquestes... diguem-ne pretensions, però sospito que una bona porció de companys de poble, per a no dir la majoria, les trobaran quimèricament utòpiques i perillosament atrevides.

Als que així pensin m'atreviria a dir-los que d'aquest perill que els sembla endevinar en són culpables ells mateixos i tots els qui com ells porugament pensin.

Si no ho fem és perquè no volem. És per la manca de companyonia i per un molt mal entès egoisme.

Estic fermament segur que, en tant ens portéssim amb un ben bon recte esperit justicier, essent

com és de raó, essent com ens és vitalment necessària la modificació, més o menys planerament ho aconseguiríem.

* * *

Fins aquí hem parlat ben a ran de terra; potser massa i tot, donant peu tal vegada a que algú cregui, potser, que trobem sobrerera tota idealitat i moral noblesa professional.

Ben lluny d'això, entenem i estem convençuts que molt bé poden compaginar-se l'interès material i la espiritualitat o idealitat de la nostra missió.

Tant de bó!, que el client en lloc de regatejar-nos pessetes, o ço que és el mateix, en lloc de demanar-nos que donguem a la "conducta" una major amplitud en el número de serveis dels que s'acostuma, portant-se per una altesa de mires que

s'ha de confessar que està potser privat de capir, però que seria digníssima i molt d'alabar, ens incités i reclamés una assistència ben *qualitativa-ment científica*.

Allò primer, el que no vegi més que la pesseta, en certa manera i en tant que humans, ens autoritza a que el seguim pel mateix camí, mentre que això segon, el nostre millorament científic ens dignificaria i esperonaria a nosaltres, i a ell i a la Societat els beneficiaria força.

Avui per avui, però, hem de seguir el seu tarannà i en contesta a tot ço que pugui titllar-se'ns podem dir que abans que metges som homes i que ni amb una ni amb altra condició ens ha estat fins avui possible reproduir el cèlebre miracle dels pans i els peixos.

J. MONNÉ I PRATS

Selva del Camp.

Revista de revistes

La educació mèdica dels malalts

El Dr. Von Pirquet, professor de la Clínica de nens malalts de la Facultat de Viena, ha fet darrerament un assaig, perfectament reeixit en els nens diabètics de la seva clínica.

Començà a tractar 30 malalts per mitjà de la insulina, que per cotitzar-se encara a preus elevats era pagada per les *Krankenkassen*. Els malalts pertanyien a famílies pobres, que, per tant, no podien abastar el medicament ni tan sols pagar el preu de les injeccions sub-cutànies.

El Dr. Von Pirquet va intentar educar als nens tractats per tal que poguessin donar-se ells mateixos les injeccions. Se'ls va ensenyar els principis de l'esterilització, com valer-se de la xeringa, com fer la picadura i el valor dietètic dels diferents aliments que convenien a la malaltia dels pacients. A les nenes de més edat se'ls ensenyà aixímateix a cuinar els seus propis menjars. Darrerament se'ls ensenyà a guiar-se pels anàlisis d'orina.

L'experiment va assolir el més brillant èxit, fins al punt que, llevat d'uns pocs casos greus, va ésser possible deshospitalitzar els malalts, que

seguien el tractament a casa seva. Sols periòdicament foren objecte d'una inspecció mèdica, per tal de veure els resultats del tractament.

L'exemple és altament instructiu i demostra que els hospitals endèmics de centres d'ensenyança mèdica als estudiants poden ésser llocs d'educació higiènica i terapèutica dels mateixos malalts.

La lluita contra els sorolls inútils

Dintre el programa mèdic social de les col·lectivitats mèdiques cada dia apareixen nous temes que demostren l'importància que ha de tenir en elles aquest aspecte important de la medicina que es refereix a la profilàxia social en els seus múltiples aspectes.

Ara, per exemple, el Consell de l'Orde dels metges de Roma acaba de plantejar la qüestió dels creixents sorolls inútils de les grans ciutats i ha votat, a proposta del professor Zevi, una moció demanant al Municipi l'estudi del tema per tal de posar remei als perills, cada dia més evidents de l'estrèpit que caracteritza la vida dels grans nuclis urbans.

A *Il Policlinico* el Dr. Dragotti tracta d'aquest afer i del seu article reproduïm els següents paràgrafs:

"En l'interès de la salut dels ciutadans cal que la basarda de les grans ciutats sigui reduïda al mínim.

Ja abans que el soroll urbà arribés a assolir la intensitat i tonalitat que amenacen augmentar progressivament, ja se n'havien assenyalat els danys. Recordem que Bary, des del 1899, havia cridat l'atenció de les corporacions mèdiques angleses sobre els perniciosos efectes causats a l'òrgan de l'oïda pels sorolls. Oakley, des de molts anys ençà, lluita contra els mateixos amb constància apostòlica. Verney al 1915 resumia la qüestió i aconsellava els remeis oportuns. El professor Garzi, capdavanter de la lluita contra els sorolls inútils, demostrà clínicament i experimental fa anys, els danys causats a l'oïda, tant més considerables quan aquesta no té cap defensa, com l'ull te la parpella per la llum massa viva.

Els danys causats al sistema nerviós són certament els més greus. L'estat de nerviosisme de la Societat moderna es deu, sens dubte, en gran part, a l'acció dels sorolls intensos i continuats."

Després d'un estudi detallat de l'aspecte científic de la qüestió, remarcant l'influència del silenci del camp en el habitants de les grans urbs, el Dr. Dragotti acaba el seu treball amb les següents paraules:

"Les autoritats administratives tenen a les seves mans la solució d'un problema important. Tant-de-bo que la vejem prompte a la pràctica, i que la vulgui emprar el govern per tal de fer-la general. Que vegin uns i altres que el silenci és, no sols virtut propícia de les relacions socials, sinó també una exigència de la salut pública."

L'ús indegut de títols

Darrerament s'ha debatut als periòdics mèdics italians una qüestió de la qual s'ocupa el Dr. Bignami a *L'Arvenire Sanitario*.

La qüestió, encara que no exactament en els mateixos termes, es pot plantejar a casa nostra.

Poden les llevadores ostentar en les targes i en els rètols altre títol que el que consta concretament en el certificat oficial?

A Itàlia moltes llevadores empraven, per comp-

te del títol ben definit de *levatrice*, el d'*obstetrica*. Els metges han protestat de l'abús, i algunes Prefectures com la de Milà, entre altres, han dictat ordres per tal d'impedir-ho.

El cas pot aplicar-se, com diem, a les nostres llevadores, que es qualifiquen generalment de professores en parts.

Si són professores, quin títol deixarem per les metgesses que, tenint el títol i havent-se aplicat ampliant els estudis en la especialitat, vulguin dedicar-s'hi? Es cert que hi ha el de *tocòloga*, però no veiem que els mateixos especialistes, per tal de fer més intel·ligible la especialitat s'anomenen *especialistes en parts*?

El problema entre nosaltres no té la importància que té a Itàlia, i potser no pot ocasionar sovint l'equivoc, però és evident que, quan abundin les metgesses que es dediquin a l'especialitat, caldrà cercar-hi solució.

Les doctores en Medicina a Anglaterra

La Federació mèdica femenina de la Gran Bretanya ha aprovat, en una recent reunió, un vot en virtut del qual es reconeix amb sincer apreci el sacrifici fet per les doctores en medicina al rebutjar càrrecs sanitaris públics amb assignació d'un emolument de 500 lliures esterlines l'any.

La situació creada per les condicions de la post-guerra, quan la desmobilització dels metges, va obscurir les perspectives de les nombroses alumnes de medicina, que havien començat els estudis durant la lluita, va gradualment millorant. Ja no es sent parlar de dificultats insurmountables per les doctores per tal que puguin trobar places, àdhuc exercint lliurement la professió. En aquest sentit ha pogut comprovar-se que hi ha més camp per córrer del que es suposava, a condició, com és natural, que les metgesses donguin proves d'habilitat i de tacte.

La Federació mèdica femenina ha tingut la iniciativa de crear un fons permanent per tal que les joves graduades, comptant amb mitjans limitats puguin obrir-se pas en l'exercici públic de la professió.

Endemés, ensems que el nombre de les metgesses aconduïdes augmenta, s'ha fet remarcar l'augment de demanda dels serveis de les mateixes com ajudantes.

Hospitals privats a Anglaterra

Segons les darreres estadístiques, a Gran Bretanya hi han 911 hospitals deguts a la iniciativa privada, amb un total de 58.551 llits. D'aquests hospitals, 793 amb 45.091 resten fora de l'àrea de la metropoli. Aquestes dades estan contingudes en la memòria del Dr. Menzies presentada al Consell Superior de la Creu Roja britànica, el qual remarca en la dita memòria l'esforç fet per la iniciativa privada davant de les necessitats creixents dels hospitals, malgrat quals dificultats en els quatre anys darrers s'han augmentat en ells 4.681 llits.

No obstant, el dèficit de places es calcula encara en uns 10.000 llits, que per poder ésser creats requereixen l'ajuda oficial, ja que les despeses dels mateixos, amb l'edificació d'edificis annexes, es pressuposta en uns 4.000.000 de lliures esterlines.

En la mateixa memòria, s'examina aixímateix el problema dels hospitals d'especialitats, declarant-se partidari dels generals, en els quals es trobin reunides totes elles, i Mr. N. Bishop Hartman allega que no hi ha res que justifiqui els hospitals especials, que tenen el risc d'una hipertrofia excessiva i innecessària per manca de contacte amb la medicina i la cirurgia, i pel desconeixement dels avenços de les altres branques de la medicina.

Aquesta consideració—acaba la memòria—s'ha de tenir en compte quan es tracti d'augmentar els llits dels hospitals en l'esdevenidor.

Cultura sanitària

El *Royal Sanitari Institute* ha organitzat recentment en unes 400 ciutats del Regne Unit una Setmana Sanitària, a l'objecte de fer campanya per tal de promoure en els ciutadans un sentiment de responsabilitat personal per la defensa de la salut.

Un dels principals mitjans de propaganda han estat les lectures populars sobre qüestions higièniques, i sembla que, com a conseqüència, l'interès del públic sobre les qüestions mèdiques ha crescut, com ho demostra el fet de nombroses conferències demanades fins ara.

Amb motiu de la propaganda parlada que ha estat el mitjà especialment emprat en la susdita setmana mèdica, s'ha posat en clar la superioritat de la propaganda per la paraula sobre la propaganda escrita o gràfica. No obstant, la pro-

paganda verbal té també els seus perills, que ha posat de relleu el Dr. Yago Galdston en un fascicle publicat suara a Nova-York (*Health Speaker Handbook* - 1925 - publicat per la *National Tuberculosis Association*).

El Dr. Galdston aconsella que el personal ha d'ésser acuradament escollit i educat, ensenyant-li que les lectures útils a certs grups de persones poden ésser un fracàs en altres; que no ha d'usar paraules tècniques, i que el to de la seva veu es tan important com la mateixa personalitat.

Remarca que l'ensenyança de qüestions mèdiques no ha d'ésser confosa amb la exposició de les mateixes, i la exposició de principis pot resultar inefectiva quan no s'exposen les raons per les quals han d'ésser adoptats. Considera superior la exposició verbal a la lectura d'un treball escrit, ja que l'orador ha d'adaptar-se a les circumstàncies i canviar el rumb quan sigui convenient. Per l'èxit de les converses cal que el mètode de les mateixes canviï segons la seva extensió. Quant a les converses il·lustrades, en emprar-se els gràfics s'han de fer *amb ells* i no *sobre ells*, i quant als *films*, poden completar-les fent descansar l'atenció dels oients, en períodes de quinze minuts, o també projectar-se al final. També remarca la necessitat del repartiment de fascicles de propaganda després de les converses i d'aprofitar el radio per la propaganda sanitària.

De tot el que s'ha esmentat, dedueix que la propaganda sanitària, per ésser eficaç, s'ha de fer segons mètodes especials en cada moment i per personal convenientment preparat.

El treball del Dr. Galdston té oportunitat als Estats Units en virtut de la recent *Public Health Act* (Llei d'higiene pública) obligant als municipis a despendre quantitats per la propaganda sanitària.

Certificat mèdic en el matrimoni

Després de l'adopció d'algunes mesures mèdico-socials, com per exemple la nacionalització del tractament mèdic dels treballadors, l'establiment de clíniques gratuïtes per malalties venèries i tuberculosos a cada gran ciutat, la garantia de l'ajuda de l'Estat en els accidents de treballs quan les empreses han fet fallida, el Govern de Rumania ha nomenat una comissió per tal d'estudiar en les diferents contrades els

mètodes per controlar la salut de les parelles que vulguin contraure matrimoni.

La Comissió ha recomanat el sistema seguit en alguns Estats de Nord-Amèrica.

Proposa que en els registres es negui la inscripció sense un certificat extès per un metge, a lliure elecció, certificat que ha d'ésser subscrit ensems per un Inspector de Sanitat, que té el dret d'examinar els interessats en cas d'algun dubte.

En les discussions que la proposta ha determinat a la premsa, s'excita als pares curosos de la salut de les seves filles que exigeixin als pretendents un certificat mèdic, evidenciant la seva bona salut general i l'absència en ells de tot rastre de malalties venèries.

El monopoli de l'alcofol

Les revistes farmacèutiques de Rumania es lamenten de les noves lleis que es refereixen al

monopoli de l'alcofol, en virtut de les quals s'augmenten els impostos dels emprats per fins mèdics, que fins ací havien estat exemptuats.

Les manufactures de perfums i cosmètic han conseguit la rebaixa dels impostos de l'alcofol destinat a les llurs indústries, que en els darrers temps han crescut considerablement.

Els farmacèutics estan autoritzats per emprar alcofol a baix preu per fer tintures i extractes fluïts, però només quan la preparació sigui vigilada per un empleat de l'Estat.

Les noves lleis prevenen el nomenament de persones pels nous càrrecs, i una revista mèdica, *Viata medicala*, preveu que el número de farmacèutics disminuirà en virtut de la nova llei, i que, com a conseqüència, la indústria de tintures i productes similars caurà en mans de les manufactures químiques, com ha ocorregut a Alemanya, d'on ha estat copiada la mesura.

Els avantatges morals i materials del Casal són tants, que no podeu prescindir de contribuir-hi.

Secció oficial

Extracte de les sessions

Acta núm. 219

A les 22 hores del dia 26 de novembre de 1925, es reuneix el Consell del Sindicat de Metges de Catalunya amb assistència del doctors Puig i Sais, Moll, Mestre Puig, Riera, Martí, Lucaya, Bonifaci i Abelló, sota la presidència del doctor Puig i Sais i actuant de secretari el doctor Abelló.

Oberta la sessió, es llegeix i s'aprova l'acta de l'anterior.

Es dona compte de la correspondència de tràmit, entre la qual figura una comunicació del Montepi de Nostra Senyora de l'Esperança de Barcelona agraïnt les dades que li facilità el Sindicat de Metges de Catalunya referents als seus serveis de cirurgia major i menor.

Es dona compte d'una comunicació de la Secció Comarcal de Barcelona traslladant el dictamen de la ponència sobre Mutualitats que se li va encarregar per acord de la sessió del 9 de juliol (acta 209). S'acorda que quedi damunt la taula i que es reparteixin còpies als membres del Consell pel seu detingut estudi.

Es llegeix una altra comunicació de la mateixa Secció Comarcal, en la qual demana que, per a fer efectiva la tasca de propaganda entre els metges i sindicats que expressament se li encarregà en sessió del 9 de juliol proppassat (acta 209), se l'autoritzi per a nomenar dos senyors per a visitar els companys esmentats els quals complirien aquest comès a condició que se'ls abonés l'import de 5 pessetes per cada nou sindicat, corresponent a la primera quota trimestral i una quantitat prudencial per cada inscripció a la Mutual. Considerant que a l'encarregar aquesta missió a la S. C. de Barcelona era pensant, en primer terme, amb els metges sortits de l'Universitat aquests darrers cursos i havent pogut constatar que els llicenciats el present any han ingressat ja en una immensa majoria al Sindicat de Metges de Catalunya degut precisament a la campanya de propaganda prop

dels estudiants de sisè curs feta per la S. C. de Barcelona, s'acorda que, si per a realitzar la gestió de propaganda entre els metges no sindicats que el Sindicat li havia encarregat, resulta necessari sortir-se de l'organització actual de dita Secció, s'abandoni l'idea per creure que ha desminuït molt la seva necessitat d'acord amb la consideració abans esmentada, i que per a la minoria dels metges no sindicats residents a Barcelona, dels quals alguns de condicions especials, no és convenient fer un esforç especial com representaria l'aprovació de la proposta de la S. C. de Barcelona.

Es dona compte d'una altra comunicació de la S. C. de Barcelona, en la qual es demana que el Sindicat contribueixi a la subscripció oberta en favor de la vídua del doctor Joaquim Màrquez Rodríguez que fou assassinat a Sant Nicolàs del Puerto. S'acorda que, havent-se obert una subscripció del Col·legi de Metges de Barcelona, el qual hi va contribuir amb una quantitat, i calguent al Sindicat per a poder accedir a la demanda sortir-se de la reglamentació que per previsió i beneficència té establerta, no procedeix contribuir a la subscripció, la qual, per altra part, es contrària a les normes de previsió que ideològicament ha defensat sempre el Sindicat.

Es dona compte d'una comunicació de la Secció Comarcal de Cervera, en la qual es queixa de l'actitud del metge senyor Albert Delgadillo Bustó, no sindicat, que exerceix als pobles de Verdú i Bellianes sense haver seguit les normes deontològiques aprovades per tots els companys de Catalunya. S'acorda assabentar de la seva actitud a tots els metges sindicats veïns.

Es dona compte d'una comunicació del doctor Anicet Oriol, de Cantallops, en la qual lamenta que el company Bernardí Casaponce, de Sant Climent Sasseebs, continua tenint aconduïtats a aquell partit mèdic. El secretari informa de les gestions realitzades per obtenir dades i antecedents de l'assumpte i detalla tota l'informació obtinguda, que el doctor Riera completa fent una detallada expo-

sició del cas des del seu origen. S'acorda que, ja que la Secció Comarcal de Figueres no té feta la delimitació de partits mèdics, no es pot intervenir en aquest assumpte, bo i lamentant-ho en aquesta ocasió com en altres qüestions anteriors que sens dubte s'haurien resolt en el seu origen, evitant ampliacions de partits mèdics i altres litigis de més gravetat que el que ens ocupa.

El secretari dóna compte de la visita del company Josep M.ª Segur, de Rocafort de Queralt, per a informar i lamentar-se de l'actitud del metge senyor Josep Corominas Folguera, a Sarreal. Vistos els informes obtinguts que han estat plenament comprovats, s'acorda haver vist amb disgust el comportament de l'esmentat company.

El doctor Moll dóna compte del resultat obtingut en la reunió celebrada a Tarragona amb els representants de totes les Seccions Comarcals d'aquella província, en la qual regnà perfecta unanimitat de criteri.

El secretari dóna compte d'una entrevista celebrada amb el doctor Sellés, de Catllar, i es llegeix una comunicació de dit company, havent donat en ambdues ocasions proves suficients de respecte al Sindicat i de disciplina a la seva organització, normes i disposicions.

En vista del canvi de conducta del senyor Sellés, demostrat a satisfacció del Consell, i de l'informe de la Secció Comarcal de Tarragona favorable a la seva admissió al Sindicat, s'acorda admetre la seva sollicitud d'ingrés.

A continuació, es dóna compte de les gestions fetes per cobrir la plaça de metge sollicitada pels veïns de Catllar, que queden pendants de contesta definitiva per part de la comissió que féu la demanda respecte al seu compliment dels tràmits acostumats.

Previ informe de les Seccions Comarcals respectives, són admesos socis, ultra el doctor Santiago Sellés Ras, abans esmentat, els companys que es detallen en la secció Noticiari.

Es llegeixen i s'aproven les següents factures: de la Tipografia Occitània, pessetes 2.309'80 per impressió del Butlletí de novembre, clixés i encartatges i altres impresos i pessetes 17 per impresos de la Mutual; de l'Ideal Mecnògrafica, pessetes 14'25 per cintes màquina d'escriure, de la Papeteria Americana pessetes 7, 17'20 i 14 per endegament, plaques i estampacions per la màquina "Adrema"; de la casa Gervasi Amat, pessetes 42 per 4 estores russes; de la casa M. Grandin, pessetes 124 per 35 segells per les S. C., i pessetes 50 per despeses assistència sessions del doctor Luca-

ya i pessetes 49 per igual concepte del doctor Martí.

Es llegeix i s'aprova la situació econòmica de la Caixa de Beneficència.

Es dóna compte d'haver obert els expedients reglamentaris per les peticions de la senyora Maria Rovira vídua Dalmau i el doctor Manuel Catà de la Torre, acordant-se per aquest darrer que, mentre s'espera l'informació per resoldre en definitiva, es continui abonant-li la subvenció mensual acordada.

A proposta del doctor Bremon, administrador de la Guia Mèdica de 1926, s'acorda autoritzar l'avenç als corredors d'anuncis de quantitats a compte de llurs comissions.

Es passa a l'estudi del projecte de reglament de la Caixa d'Atur forçós, el qual, discutit article per article, s'aprova per unanimitat amb lleugeres esmenes en els articles números 4, 12, 18, 19 i 20. S'acorda presentar dit projecte conforme queda redactat a la propera Assemblea ordinària de Delegats.

S'acorda fer un model de notificació d'admissió per tots els nous sindicats.

S'acorda encarregar al doctor Mestre Puig la redacció d'unes notes que serveixin de pauta a les Seccions Comarcals per la confecció de llurs reglaments, amb l'objecte que tots ells estiguin inspirats en una mateixa orientació.

Es presenta el model de contracta de conducta particular que s'aprova per unanimitat, acordant-se, també, la seva impressió per expendre'l entre els metges que desitgin establir aquesta forma de conducta directa, fomentant en totes les avinenteses l'establiment d'aquestes contractes particulars en lloc dels contractes col·lectius.

Acta núm. 220

A les vint-i-dues hores del dia 10 de desembre, es reuneix el Consell del Sindicat de Metges de Catalunya, presidint el doctor Puig i Sais, amb assistència dels companys Lucaya, Martí, Moll, Mestre Puig, Julià Rosés, Riera, Riba de Sanz i Bonifaci i actuant de secretari el doctor Abelló.

Es llegeix i s'aprova l'acta de la sessió anterior.

Es dóna compte d'una comunicació de la Secció Comarcal de Barcelona, en la qual es lamenta de l'acord del Consell pres en la sessió del 12 novembre ajornant el concurs per ella proposat en espera del resultat de l'informació que es pugui obte-

nir per mitjà de la Unió internacional de metges pràctics, per creure que el predit concurs omplia més amb la finalitat que es perseguia.

Es dona compte d'una comunicació de la Secció Comarcal de Camp del Vallès, donant la conformitat a la reunió projectada i s'acorda definitivament celebrar-la el proper dia 13 del corrent, assistint-hi els doctors Mestre Puig i Bonifaci en representació del Consell i el doctor Sebastià Birba Cordoní per la Mutual Mèdica.

Es dona compte d'una comunicació de la Secció Comarcal de Cervera, referint-se a l'assumpte del qual es féu menció en l'acta 210 del dia 23 juliol de 1925, i sollicitant la resolució del Consell. Vistes les informacions que el Consell s'ha procurat de les Seccions Comarcals de Montblanch i Cervera, residència dels doctors Francès i Castellà, respectivament, s'acorda que, havent ja el Consell fet constar la seva opinió davant el poble de Guimerà per la conducta del doctor Castellà que es va considerar moralment correcta i havent justificat el doctor Francès els motius pels quals no pogué assistir com a substitut del Dr. Castellà, el cas que motivà l'assumpte, entenent que els altres aspectes detallats pel propi doctor Castellà careixen d'importància i que la conducta professional del doctor Francès va ésser absolutament correcta segons informació de la S. C. de Montblanch i que en res va perjudicar al doctor Castellà, per tractar-se principalment d'un assumpte entre el metge i el poble que no pot fer-se derivar a un litigi entre companys, s'acorda no haver-hi lloc a intervenir en aquesta qüestió, que ja quedà resolta a l'expressar el Sindicat la seva opinió davant el poble, com hem esmentat anteriorment.

Es dona compte d'una comunicació de la Secció Comarcal d'Igualada, per la qual comunica la constitució de la nova Junta Comarcal, que és com segueix:

Joan Amoedo, de Capellades - President.

Jordi Cantó Font, de Pobla Claramunt - Secretari.

Lluís Fosalba, de Capellades - Vocal-tresorer.

Sadurní Llambés, de Montmaneu - Vocal.

Se'n pren bona nota, desitjant a tots els companys que integren la Junta el millor èxit en llur gestió.

En la mateixa comunicació de la Secció Comarcal d'Igualada, es dona compte que els companys sindicats doctors Josep Corominas Folguera i Vincents Ortells Barberan exerceixen a Sant Martí de Tous i La Llacuna. S'acorda sollicitar més dades a la S. C. per estudiar a fons la qüestió.

Es presenta una contracta de "conducta" col·lectiva firmada entre el Sr. Lluís Benet Escobar i una comissió de veïns del poble de Oliana, que està extesa d'acord amb les condicions normals d'ampliació de partits mèdics, i considerant el Consell que són suficients aquestes condicions per quan, malgrat que en una antiga classificació aquest partit consta d'un sol metge, n'hi han exercit dos en molt llargues temporades, la qual cosa demostra que no es crea un nou perjudici per l'antic metge resident, i, d'acord amb aquest criteri, s'aprova provisionalment aquesta contracta en espera de l'informació de la Secció Comarcal respectiva, que és la de Seu d'Urgell i amb el ben entès que, si la predita S. C. no manifesta el contrari, quedarà ja definitivament aprovada aquesta contracta.

Es dona compte d'una comunicació de la S. C. de Tarragona, acompanyant una proposició del doctor Sastre, que es féu seva la S. C. en junta del dia 5 del corrent, aprovant-la per unanimitat, referent al funcionament de l'Hospital de Sant Pau i Santa Tecla de Tarragona, i en la qual comunicació dona compte d'haver celebrat una entrevista amb el doctor Damià Martí per a que exposi davant del Consell la forma de pensar i les pretensions de la S. C. de Tarragona, al subscriure la predita proposició.

A continuació el doctor Martí dona compte del resultat de l'entrevista esmentada, explicant detalladament la conversa tinguda amb els companys que el visitaren en nom de la S. C. de Tarragona, havent-ne deduït els bons desigs d'arribar a un acord per la solució d'aquesta qüestió.

Es llegeix la proposició que es discuteix àmpliament, i el Consell celebra en primer terme la nova orientació que es despren del mateix, així com els punts de coincidència amb el dictamen presentat pel doctor Moll, i aprovat pel Consell en sessió del dia 12 de novembre, i acorda que, estant tramitat ja aquest dictamen i complimentat en tots els seus extrems, s'espera la contestació de la Secció Comarcal de Tarragona per a tractar definitivament de la proposició aprovada per la Secció.

Es presenta la delimitació de partits mèdics de la Secció Comarcal del Vendrell i s'acorda sollicitar de la esmentada Secció l'ampliació d'algunes dades que falten i publicar-la al BUTLLETI una volta estigui completa, senyalant un termini d'un mes següent a la seva publicació.

El doctor Mestre Puig, que assistí per encàrrec de la presidència al judici celebrat a Sant Feliu de Llobregat pel litigi entre el doctor Eugeni Frías

Roig i la Federació de Montepius i Germandats de San Boi del Llobregat, dóna compte de les impressions obtingudes.

El Consell, vista aquesta informació i com sigui que mentre no hi hagi la resolució definitiva el doctor Frías continua en igual situació, acorda concedir-li un nou préstec, sense interès, de 500 pessetes pel present mes de desembre.

Es procedeix a l'examen de totes les sollicituds d'ingrés presentades. Previ informe favorable de les Seccions Comarcals respectives, són admesos socis els companys que es detallen en la Secció Noticiari.

Per informe contrari de la Secció Comarcal de Tarragona s'acorda no admetre soci, esperant noves dades, al doctor Antoni París Solé.

S'examina especialment la sollicitud de reingrés presentada pel doctor Joan Durich Espuñes, que exerceix a Almeria com a Inspector provincial de Sanitat, i es llegeix una comunicació de l'interessat, detallant el cas i les seves circumstàncies. Examinats els antecedents i comprovat que havia estat soci sindicat amb el número 1389 i que causà baixa voluntària al traslladar-se a Almeria, obligat pel seu càrrec, ignorant que podia acollir-se a la facultat que es pot concedir als socis sindicats que s'absenten de Catalunya, s'acorda admetre el seu reingrés i que figuri novament inscrit al Sindicat de Metges de Catalunya amb el número d'ordre que ara li correspongui.

Es dóna curs a les baixes que es publiquen al Noticiari.

Es llegeix i s'aprova el moviment de Caixa durant el proppassat mes de novembre.

S'aproven les següents factures: de la sastre-ria Puncernau, pessetes 150 per un vestit pel re- captador; dels doctors Martí, Lucaya i Riera pes- setes 190, 50 i 200'50 respectivament per assis- tència sessions.

S'acorda la compra d'una estora per la sala de Junes.

Es passa a tractar de la Caixa de Beneficèn- cia.

Vista la demanda de la senyora Maria Rovira, vídua de Dalmau, s'acorda concedir-li una nova subvenció de 100 pessetes mensuals, durant sis me- sos.

Es dóna compte d'una comunicació de la vídua Sampera, en la qual participa que la seva filla Ma- ria Lluïsa, curada de la malaltia que sofria, ha reingressat a l'internat i, en conseqüència, s'acor- da rependre el pagament de la subvenció atorgada fins al termini senyalat.

S'acorda obrir els expedients reglamentaris per les següents demandes:

Dolors Sibina, vídua de Franquesa.

Dolors Cases, vídua de Canela.

S'acorda celebrar la pròxima junta ordinària el proper dia 23 del corrent, i s'aixeca la sessió a les 24 hores.

Si el Casal del Metge fracassés, veritat que no voldrieu per a vos tanta responsabilitat? Doncs, ompliu el butlletí de subscripció tot seguit i envieu-lo immediatament.

Moviment de Caixa del Sindicat de Metges de Catalunya en novembre de 1925

ENTRADES

Ròssec anterior.	1.956'95
Per quotes de soci.	3.055'—
» » S. Comarcal de Barcelona.	920'—
» anuncis en el Butlletí	8.019'45
» » la Guia Mèdica	146'—
Al servei de Crèdits	155'—
A la Caixa de Beneficència	1.601'15
De la Comarcal de Barcelona per atencions vàries	130'—
De la Mutual Mèdica pel servei administratiu	500'—
Del Col·legi, pel servei de Tresoreria	156'25
Retirat de la Caixa d'Estalvis	2.720'—

SORTIDES

Dipositat a la Caixa d'Estalvis	3.641'05
Dipositat al Banc de Catalunya	1.803'20
Impressió n.º 63	2.070'—
Butlletí { Encaix, comissions, petites despeses, acarreg i envió	1.248'40
De la Caixa de Beneficència	3.318'40
De la Caixa de Previsió dels empleats.	1.574'50
Per atur forçós	24'25
Per compte de la Comarcal Barcelona.	200'—
Per una màquina Underwood	2.095'—
Del servei de Crèdits	1.360'—
Prèstec al Dr. Eugeni Frias	179'35
5 % de les quotes de socis cobrades durant setembre 1925 que passen a la Caixa de Beneficència	500'—
	152'75

A varis recaptadors 287'45

Personal { Guitart	425
Mas.	450
Gasolivé	300
Salut	125
Macià	200
Ayné	25
Prió.	15
	1.540'—

Gratificació al Sr. Mas.	100'—
Fiança i instal·lació telèfon.	125'—
Dietes i hostatge Dr. Martí	98'—
» » Lucaya	100'—

Estampació plaques s / fra.	
Papeleria Espanyola.	23'70
Viatge a Tarragona	119'60

Al Banc de Catalunya per negociació lletres canvi	2'25
---	------

Segells de goma per les seccs. comarcals s / fra. Grandin	124'—
---	-------

Mater. imprès fra. Occitània	211'50
------------------------------	--------

Compra 4 catifes russes	42'—
-------------------------	------

Suscripció Gasetta Madrid	80'50
---------------------------	-------

Lloguer	250'—
---------	-------

Propines	2'25
----------	------

Locomoció	13'05
-----------	-------

Efectes d'escriptori	10'95
----------------------	-------

Prensa	12'—
--------	------

Calefacció	26'—
------------	------

Col·locació estora.	2'—
---------------------	-----

Correspondència rebuda, enviada, telefonemes, telegrames, girs	136'80
--	--------

Etiquetes envió segells goma seccions comarcals	0'75
---	------

Efectes timbrats, mòbils	22'55
--------------------------	-------

Petites despeses Guia Mèdica 1925	2'—
	3.332'35

18.180'85

Existència. 1.178'95

TOTAL PESSETES 19.359'80

TOTAL PESSETES 19.359'80

Despeses generals

Noticiari

Moviment de socis. — Durant el proppassat mes de desembre, han ingressat al Sindicat de Metges de Catalunya els següents companys, previ informe de les Seccions Comarcals corresponents:

De la de Barcelona: Enric Arispe Aguirre, Joan Durich Espuñes, Francesc Falgueras Falgueras, Francesc Garriga Collol, Joan Bta. Beltran, Lluís Font Margarit i Ramon Orobitg Balcells.

De la del Camp del Vallès: Josep Sarroca Vergés.

De la de Figueres: Antoni Brusés Majó.

De la de Lleida: Josep Maria Tarazona Miró.

De la de Manresa: Lluís Llop Casases.

De la de Sant Feliu del Llobregat: Bartomeu Fabrès Anglada.

De la de Santa Coloma de Farnés: Manuel Plana.

De la de Tarragona: Francesc Veciana Español.

De la de Tortosa: Custodi Anton Pérez.

De la de Valls: Lluís Alcobé de la Vega.

De la de Vendrell: Wenceslao Malet Peig.

De la de Vich: Antoni Bayés Vayreda.

Durant el mateix temps han causat baixa:

Per defunció: Lluís Comas Bach, Agustí Fariols Anglada, Marian Huguet Padró, Manuel Mir Galavotti i Ramon de Viala Rubió, de Barcelona; Josep Pujol Font, de Benissanet; Wenceslao Freixa Roca, de Rubí, i Cristòfor Santacana Vallès, de Vilafranca del Penedès.

Per falta de pagament: Ernest Selva Sandoval, de Breda; Ferran Lafuente Ucelay, de Barcelona; Narcís Vidal Sastreger, de Figueres; Enric Rovellat Fontova; Joan Muñoz; Didac Bernal Quirós, i Josep Ribot Brunet, per ignorar el domicili.

Per trasllat fora de Catalunya: Manuel Hermoza Cuba, Salvador Sansano Izquierdo i Guillel Llabrés.

Voluntària: Moisès Jaumejoan Roca, de Canet de Mar.

* * *

Caixa de Beneficència. — Durant el proppassat mes de desembre, el Sindicat de Metges de Catalunya ha fet efectives a metges i famílies de metges, no pertanyents a la Mutual Mèdica, que

es troben en precària situació, les següents quantitats:

Dr. Catà, 100 pessetes.

Dr. Figuerola, 150 pessetes.

Dr. García, 100 pessetes.

Dr. Vilà, 100 pessetes.

Sra. Neus Musté, 50 pessetes.

Vda. Agulló, 50 pessetes.

Vda. Dalmau, 100 pessetes.

Vda. Franquesa, 50 pessetes.

Vda. Gisbert, 100 pessetes.

Vda. Ordeix, 150 pessetes.

Vda. Pierra, 50 pessetes.

Vda. Sampera, 105 pessetes.

Vda. Vila, 100 pessetes.

Amb un total de pessetes: 1.205.

* * *

Guia Mèdica 1926.—Recordem una vegada més a tots els metges que està preparant-se la Guia Mèdica de 1926 i que totes les esmenes per perfeccionar aquesta publicació, evitant equivocacions i omissions lamentables, han d'enviar-se a les oficines del Sindicat, carrer de Santa Anna, 28, 1er., per tot el dia 30 del present mes de gener.

Aixímateix recomanem a tots els companys sindicats especialistes que, per a ésser inclosos en l'especialitat respectiva, es serveixin demanar la seva inscripció per tot el mateix termini abans esmentat.

No oblideu que totes les errades que haguen notat en la Guia de 1925 solament tindreu la certesa que seran corregides si us serviu comunicar-ho.

* * *

Index d'anunciants.—Preguem a tots els companys que fixin la seva atenció i tinguin sempre presents els anunciants del nostre BUTLLETÍ, que en aquest número són els següents:

Opoteràpics López-Brea.

Piperacina Midy. — Aletrina. — Xarop Famel.

Vaccino Antipiogena Polivalente i Vaccino Antigonococcico Bruschetini.

Pantopon i Digalène Roche.

Especialitats farmacèutiques del Laboratori Mirabent.

Desinfectant i Sanitari Tenroj. — Fosfo-Glico-Kola Domènech.

Pneumon. — Casa Salus.

Institut Roger.

Glaxo.
 Essència de pollastre i essència de vaca "Brand".
 Lacto-Level. — Acel. — Xarop del doctor Daudí.
 Borosal.
 Productes Carlo Erba.
 Sèrum arrhenostriac i Sèrum antiesclerogen.
 Preparats de J. M. Balasch.
 Balneari Termes Orion.
 Alovina.
 Institut Llorente. — Instruments cirurgia Drapier.
 Elixir Veronal.
 Xarop Puig. — Maltol. — Bronquiolina. — Carbolan. — Toluden. — Calcigen.
 Euphorbiol. — Lactogaduina. — Kaolina antiflogística. — Cataplasma asèptic. — Discs oftàlmics.
 Elixir clorhidro-pèpsico i Elixir poli-bromurat Amargós. — Matrol. — Neumotònic. — Milfo. — Neave. — Nujol.
 Cardiogen. — Colsalik. — Orgastrol. — Genovirina. — Bronquicura. — Vi Munté.
 Productes Opoteràpics A. Llopis.
 Gragees Graby. — Lactagenina. — Nasaleina Duncans. — Laxofrutina. — Estefiloxil Fajula. — Vacuna antifílica M. S.
 Ipecopan.
 Aseptona. — Recalcivm. — Fagifor Cito. — Maltopol.
 Iodarsolo.
 Institut d'anàlisi clínics del doctor Grífols. — Preparats dermatològics Caballero.
 Aliment Eles. — Aigua mineral Better. — Nuronat Turon.
 Cloramina i Stibenil Heyden. — Aliments de règim "Natura-Vigor".
 Banània. — Angiolymphre. — Codoforme Bottu. — Fierrodosa.

Solució i Kolarsine Pautauberge.
 Superlaxa. — Mobles Ochoa. — Fumisteria Moderna. — Lactèol.
 Glefina. — Tònic Salve. — Gotes fosfo iodo arseno-tàniques.
 Esparadrap Codorniu, Garriga i Companyia. — Aliment Alga. — Rubinat Llorach. — Uromil.
 Gamostil. — Laboratori d'injectables i comprimits de Pere Casanovas.
 Sil-Al. — Bardanol. — Elixir Gomenol, Inyectables i Cereo-Lactina y Climent. — Llet "Me-klay". — Farina lacteada Nestlé. — Irrigol. — Antiapoplegine Comas. — Productes Miraton.
 Lipocithine. — Calcàreas Rowe.
 Enosfosforina Serra. — Especialitats Vintró Guardiola.
 Antiphlogistine.
 Pansulina Fornet. — Llet condensada "El Pagès". — Lacer-San Celsus. — Bismogenol.
 Instal·lacions d'electro-medicina. — Ceregumil Fernández.
 Iodone Robin. — Cereo-Licitina Ejarque. — Neoclorol. — Iodofostan. — Especialitats Tironette-Perret.
 Productes Ibys. — Laboratori d'anàlisi del doctor Fernández Pellicer. — Elixir Dalmases. — Vaselatum. — Cloropol. — Eczemacura.
 Hipofosfats Sant Jordi. Nemosil. — Clorògen Lumen. — Gastrol Miret. — Poli-Alcalinos i Alba-Crema Comas.
 Coaguleno Ciba.
 Quertensol. — Laboratori Robert i Carrière.
 Pulmo-Sanllehi. — Ortopèdia Carcasona. — Productes Ferran. — Hormotone Carnrick.
 Valenter.
 Productes Robert.
 Cerebrino Mandri.
 Encaixos: Productes Ciba. — Iodol i Omnadina Kalle. — Productes Bayer.

Els avantatges morals i materials del Casal són tants, que no podeu prescindir de contribuir-hi.

Moviment de la Caixa de Beneficència durant novembre 1925

Entrades		Sortides	
Ròssec anterior	32'95	Al Sr. García	100'—
Donat. cobr. Wassermann	60'—	» » Catà	100'—
» » Casa Erba	25'—	» » Figuerola	150'—
» » Bacilina Búlgara	50'—	» » Vila	100'—
» » Serra	30'—	» » Meyer	374'50
» » Vian	50'—	» » Bosch	100'—
» » Busto (un semestre)	360'—	A la Sra. de Gisbert	100'—
» » Andrómaco	25'—	» » Dalmau	100'—
» » Gamir (un semestre)	90'—	» » Franquesa	50'—
» » Obis (un semestre)	300'—	» » Agulló	50'—
» » Pàges	10'—	» » Ordeix	150'—
» » Fillat	10'—	» » Vila	100'—
» » Hermes	50'—	» » Pierra	50'—
» » Puy	125'—	A la Srta. Musté	50'—
» » Ornosa J. Soler	25'—		
» » del Col·legi	238'40		1.574'50
» » del Sindicat	152'75	Existència	59'60
TOTAL PESSETES	1.634'10	TOTAL PESSETES	1.634'10

Donatius per a la Caixa de Beneficència del Sindicat de Metges de Catalunya

Laboratoris Iber-Americanos

Productes opoteràpics, Sèrums, Vacunes,

Cataplasmes, Aigua d'Amer Palatin, Sèrum Antifímic, Pankreofurfurón, etc., (subscripció mensual).

De la casa Wassermann, id. id.	125 ptes.
Laboratoris Busto, id. id.	60 »
Laboratoire A. Bailly, de Paris (Pulmoserum-Forxol-Urophile-Opobyl) donatiu mensual.	60 »
Productes VIAN, id. id.	50 »
Institut de Biologia i Seroteràpia IBIS, id. id.	50 »
Institut Bioquímic Hermes, id. id.	50 »
Bacilina Búlgara Gonzalez-Suarez (Ferment làctic) - Insulina G. S. (Diabetis) i Serum Rodet (Líquid curatiu antifòdic)	50 »
A. Gamir, Sil-al, Bardanol, id. id.	30 »
Ferrum Serra Millàs id. id.	30 »
Carlo Erba, Milà, id. id.	25 »
Laboratoris Andrómaco - (GLEFINA - TONIC SALVE) (donatiu mensual).	25 »
Dr. Ornosa Soler, de Reus Novocarrel antisèptic electrolític i de Carrel; Nasaleina Duncans, pomades antisèptiques nasals; Lactagénina, reconstituent i galactògen complet	25 »
Aigua mineval BETTER	25 »
Casa Sautiveri.- Vitamin-Fruit (Llet de fruites)	10 »
Farmàcia i Laboratori J. Fillat - Barbastro Hemosil	10 »
Tayà i Bofill	10 »
Laxant i depuratiu vegetal FLOR DE TUCUMAN	10 »

Seccions comarcals

De la de Montblanch

DELIMITACIÓ DE PARTITS MEDICS

Montblanch.—(Cap de partit) Partit limitat per tres metges, amb 4.707 habitants amb els agregats Lilla, Prenafeta i la Guàrdia, quals pobles pertanyen al Municipi de Montblanch.

Vilavert.—Partit limitat amb una sola plaça de metge, amb 800 habitants, (carretera, ferrocarril).

Blancafort.—Partit limitat amb un sola plaça de metge, 1.162 habitants, (carretera).

Solivella.—Partit limitat amb una sola plaça de metge, 1924 habitants, (carretera).

Vallfogona de Riucorp.—Partit limitat amb una sola plaça de metge, 500 habitants, (carretera).

Vimbodí.—Partit limitat amb una sola plaça de metge, 1.732 habitants, visitant demés Vallclara, amb 352 habitants; (ferrocarril, carretera).

Espluga de Francolí.—Partit limitat amb dues places de metge, amb 3.250 habitants, demés dels pobles de Senant, amb 256 habitants, i Rojals, amb 378 habitants, (ferrocarril i carretera).

Santa Coloma de Queralt.—Plaça de lliure concurrència, amb 3.750 habitants, demés dels pobles de Llorach, amb 434 habitants, Montbrió de la Barca, 321 habitants, Pilas, 424 habitants, Querol, 682 habitants, Santa Perpètua, 443 habitants, Savallà del Comtat, 370 habitants. Amb un total de 6.424 habitants, (carretera).

Conesa.—Partit limitat amb una sola plaça de metge, 510 habitants (camí veïnal).

Prades.—Partit limitat amb una plaça de metge, amb 898 habitants, visitant Capafons,

amb 392 habitants, Febió, amb 248 habitants (carretera).

Pira.—Partit limitat amb una sola plaça de metge, amb 545 habitants (carretera).

Barbarà.—Partit limitat amb una sola plaça de metge, amb 1.325 habitants (carretera).

Rocafort de Queralt.—Partit limitat amb una sola plaça de metge, amb 717 habitants (carretera).

Sarreal.—Partit limitat amb una plaça de metge, amb 2.036 habitants (carretera).

Passanant.—Partit limitat amb una sola plaça de metge, amb 973 habitants, visitant el poble de Forés, amb 445 habitants (carretera).

Belltall.—Partit limitat amb una sola plaça de metge, amb 256 habitants; és agregat a l'Ajuntament de Passanant i el poble fa 5 anys que ha creat la plaça (carretera).

Montblanch, octubre de 1925.

El President: Francesc Pedrol.—Secretari: Ignasi de Llorens.

Nota.—Es publica la precedent Delimitació de partit mèdics de la Secció Comarcal de Montblanch i es prega a tots els companys als quals pugui afectar la delimitació que hi vulguin fer alguna observació o presentar algun recurs a la mateixa, que es serveixin fer-ho per tot el proper mes de febrer a l'objecte que el Consell del Sindicat, una volta transcorregut aquest termini, pugui obrar en conseqüència i resoldre en definitiva.

El Casal ha d'ésser la llar de tots. Es de creure que ni un sol metge faltará a la subscripció.

Mutual Mèdica

III. - El nomenament de beneficiaris

EN el meu article anterior, explicava els motius que segurament tingueren en compte els que varen estudiar i redactar el Reglament de la Mutual Mèdica, en tot allò que fa referència a la designació de beneficiaris. Trobo encertadíssim tot quant feren respecte a l'article tercer, a excepció de l'apartat B., que diu: "Serà nulla i, per tant, no surtirà efectes, tota designació de beneficiari que es faci en diferent forma de la disposada en el present apartat, inclús la designació testamentària i abintestat, així com tota designació que, no obstant ésser feta en deguda forma, deixi d'expressar categòricament el beneficiari o beneficiaris de la pensió."

Ja recordaran els lectors de l'últim BUTLLETÍ, que es tracta dels socis que nomenen beneficiaris a individus que no estiguin compresos en l'article III, servint-se de procediments diferents dels senyalats pels Estatuts.

Em permetran que faci una aclaració prèvia. Tot el que vinc escrivint pro Mutual Mèdica és criteri personal meu. Tant és així, que els meus companys del Consell, se n'assabenten al mateix moment que tots els altres mutualistes, o sigui, quan surt a les planes del BUTLLETÍ.

No hi ha cap dubte que, a l'escriure l'article tercer en tots els seus extrems, els seus redactors s'inspiraren en el desig de beneficiar en el seu grau màxim els socis de la Mutual. També és de creure, per l'esperit del referit article, que tingueren molta cura que mai es pogués provocar un conflicte a la pròpia Mutual, que acabés en una qüestió judicial.

Però és un fet evident que un soci per a ignorar l'article tercer apartat B., la seva voluntat quedava incompleta. És possible, àdhuc probable, que altres companys es trobin en la mateixa situació, car els metges són poc aficionats a estudiar reglaments.

El motiu per el qual jo no estic conforme amb

l'apartat B. és perquè no crec que cap soci a l'inscriure's als Grups de Vida tingui intenció de fer-ne donació a la Mutual sense que ho faci constar. Pot donar-se aquest cas, però ho expressarà ben clarament d'una manera o altra.

Nosaltres, per damunt de totes les argumentacions, hauríem de fer prevaler la voluntat del soci mort, per ésser una cosa sagrada.

Sempre que un soci, per ignorar la manera que els Estatuts estableixen com s'ha de fer la designació de beneficiaris i, per contra, ho fa diferentment, el Consell de la Mutual, si comprova la voluntat del difunt d'una manera absolutament certa, ja sigui per un testament, o per qualsevolga altre mitjà, al meu entendre, s'hauria de donar compliment als desigs del soci, i pagar les quantitats estipulades, segons els Grups als quals s'hagués inscrit.

Està clar que això obligaria al Consell de la Mutual a fer algunes averiguacions, assessorant-se també amb un advocat, a fi d'aclarir si hi cap inconvenient en pagar els socorsos tot seguit o bé si prèviament es fa indispensable resoldre assumptes que podrien ésser motiu de litigi.

Ara bé, el cas esmentat en l'article anterior val més que no es repeteixi. Prego, doncs, a tots els mutualistes que la designació de beneficiaris la facin tal com expressa el Reglament, per ésser la manera més segura, més ràpida, més barata i més senzilla, a l'ensem que a la Mutual li estalvia tota classe de conflictes.

M. TOST PUNYET

Nota.—En les oficines del Sindicat de Metges es faciliten els models, que consisteixen en una fulla impresa. El personal de les mateixes aclarirà tota classe de conceptes.

Grups de vida

V ARIES vegades hem llegit en el BUTLLETI excitacions per a guanyar adeptes a ingressar en els diferents grups de vida; i el grup III encara no s'ha constituït.

Fet és aquest que, al meu criteri, no té explicació satisfactòria i el crec degut solament a pèrdua mental, no voler recapacitar en el que nosaltres precisament per nostra professió veiem tots els dies i considerem el més natural: la mort.

Es que la mateixa per nosaltres no resa i podem burlar-la?

Evidentment, no. Es que la creiem tan llunyana que ens fa por pagar massa quotes i pensem inscriure'ns més endavant, quan alguna petita tara patològica ens hi faci pensar? O és que la nostra classe, demés dels defectes inherents a la professió, té també el més gros, l'imperdonable de no estimar els seus? Veïam; examinem-ho. M'he fixat en les vàries defuncions ocorregudes entre els companys inscrits en la secció de vida de la Mutual des del principi de son funcionament; alguns d'ells eren joves, la majoria de mitjana edat i molts pocs havien arribat a la vellesa. Buscant-hi una explicació, potser direm que amb el criteri tolerant que impera de bell principi, a fi de fer adhesions, tots els febles corregueren a inscriure's, i ells han estat qui han donat el contingent de mortalitat gros. No; perquè d'ésser així, una mortalitat molt més grossa s'hauria produït, i sols 15 defuncions han ocorregut durant els quatre anys de son funcionament, número que no ultrapassa el tant per cent de mortalitat normal. Sento el fet i us invito a reflexionar-hi, no és axiomàtic que haguem d'arribar a vells, tenim per nostra professió més riscos i pensem que, bo i joves, podem faltar, i rics o pobres, fer falta als nostres fills o parents.

Es cert el segon extrem? Fóra possible que la nostra classe, tan altruista, sempre amatent

a fer bé, no es preocupés per la sort dels seus, una volta desaparegut del món dels vius? No vull pas creure-ho; fóra imperdonable. Mes la explicació que tots o la major part tinguem el sà egoisme de pensar amb la possibilitat d'una falta de salut, que ens impossibiliti per l'exercici de la carrera, fet, que tal volta, no es produirà, i en canvi no el manifestem per un altre que s'ha de produir fatalment, inexorablement, és trist dir-ho, però, companys, quasi semblaria confirmar-ho.

Desmentiu-me, demostreu amb vostres inscripcions que no la teniu l'ànima tan negra i procureu que el grup III de vida, molt pròxim a funcionar, neixi exuberant de vida triplicant o quadruplicant el nombre d'inscripcions precises per començar son funcionament; els que tenim fills, esposa o pares fem aquest petit sacrifici en bé d'ells; els que sou solters sempre tindreu una o vàries persones preferides, i tots per companyerisme, per donar vida exuberant a una institució, honra de la classe que l'ha creada.

Penseu, altrament, que és un negoci segur, seguríssim; formem un capital per a deixar als nostres parents, que no haurem pagat per molt que visquem, comparem-lo amb les quotes de qualsevol companyia d'assegurances i veurem l'enorme diferència.

Amics, siguem pràctics: féu totes les consideracions, però, sobretot, penseu-hi, tingueu present que a nosaltres, a qui, ultra la cura del cos, se'ns encomana sovint la resolució de tota mena d'assumptes pràctics de la vida, no ens fóra perdonable descuidar el primer, el principal, oblidar la sagrada obligació que tenim envers els qui hem posat al món.

RAMON VILARDELL

Besalú.

Consell administratiu

Éxpedient núm. 16

Srs:

Vista la demanda dels beneficiaris del soci mort Manuel Mir Galavotti i als efectes del cobrament del socors reglamentari.

Resultant que En Manuel Mir Galavotti, natural de Barcelona, nat el dia 10 d'abril de 1874, està inscrit a la Secció de Vida de la *Mutual Mèdica* amb el número 140 de soci del primer Grup.

Presentats els documents següents:

A) Certificat del dia primer de desembre de 1925, amb pòlissa de classe 8.ª, E. 9815234, lliurat pel senyor Francesc Coromina i Puig, jutge municipal del districte de l'Hospital de la ciutat de Barcelona, en el qual certificat consta que En Manuel Mir Galavotti, de 50 anys d'edat, fill de Manuel i Magdalena, natural de Barcelona, d'estat solter, morí a les tres hores del dia 27 de novembre de 1925, a conseqüència de diabetes i tuberculosi pulmonar.

B) Nomenament de beneficiaris extès pel propi Manuel Mir Galavotti, en model facilitat per la *Mutual Mèdica* i firmat demés de l'interessat En Manuel Mir Galavotti, pels testimonis senyors Joan Ruiz i Joan Compte, de data 8 de desembre de 1921, on consten com a beneficiaris expressament designats la senyora Francesca Pi Selvas, natural de Sabadell, i, aquesta premorta, el senyor Francesc Ruiz Pi, natural de Barcelona, i, en defecte d'aquest, a Mercè Ruiz Pi, natural de Barcelona.

C) Certificat del dia 28 de novembre de 1925, epedit en pòlissa de classe 8.ª núm. E. 9824272, lliurat per Lluís Llamaña Arenas, jutge municipal del districte de l'Hospital d'aquesta ciutat, en el qual certificat consta que Francesca Pi Selvas viu el dia de la data.

Acreditada la mort del soci En Manuel Mir Galavotti.

Resultant que a la seva mort fruïa de tots els drets reglamentaris com a inscrit al Grup I de Vida de la *Mutual Mèdica*.

Resultant l'existència de nomenament exprés de beneficiaris.

Resultant que Francesca Pi Selvas, viu el dia de la data.

Entenent que, a tenor de l'apartat B. de l'article 3 del Reglament, correspon a dita Francesca Pi Selvas, i, en son defecte per mort, al senyor Francesc Ruiz Pi, i, en defecte d'aquest per mort, a Mercè Ruiz Pi, el subsidi de socors de Vida estatut per l'article 8 del propi Reglament.

Vistes les disposicions pertinents al cas.

PROCEDEIX

Primer: Que s'aprovi el present expedient.

Segon: Que es destinin *deu mil pessetes* i s'inverteixin en valors per tal de produir la pensió de *cent pessetes mensuals* tal i conforme tot ho disposa l'article 8 del Reglament.

Tercer: Que mensualment es lliurin *cent pessetes* en concepte de pensió, durant 120 mesos enters consecutius següents al de la mort d'En Manuel Mir Galavotti, a la senyora Francesca Pi Selvas, i, en son defecte per mort, al senyor Francesc Ruiz Pi i, en defecte d'aquest per mort, a Mercè Ruiz Pi, i, en defecte d'aquesta per mort, als successors senyalats en l'apartat C. de l'article tercer del Reglament, els quals, en son temps i en son cas, hauran d'ésser aprovats per acord del Consell Administratiu.

Ço que sotmeto al més alt criteri del Consell Administratiu.

Barcelona, 19 de desembre de 1925. - El Secretari.

El Consell Administratiu, en sessió del dia d'avui, conformant-se amb el criteri sustentat i resolució proposta en el present expedient, aprova el mateix en tots els extrems. - Barcelona, 21 de desembre de 1925.

Acta núm. 89

A les 22 hores del dia 21 de desembre de 1925, es reuneix el Consell Administratiu amb assistència dels Drs. Celis, que presideix, Birba, Tost, Palau, Masriera, Rosell, Castells i Taxonera, que actua de Secretari.

Oberta la sessió, s'excusa l'assistència del Dr. Corachan.

Es llegeix i s'aprova l'acta de la darrera sessió. Són examinades i conforme admetent-se les següents participacions de soci:

Grup I	d'Invalidesa	del n.º	1515	al	1533	inclusius
» II	»	»	»	1083	»	1099 »
» III	»	»	»	789	»	803 »
» IV	»	»	»	389	»	403 »
» I de Vida	»	»	»	669	»	676 »
» II	»	»	»	401	»	411 »

entre les anteriors admissions, figuren, per informe facultatiu complementari favorable, les dels següents sol·licitants: Vicents Samaranch Fina, dels Grups II d'Invalidesa i I i II de Vida; Josep M.ª Grau Blanch, del Grup II d'Invalidesa; Dolors Lleonart Casanovas, del Grup III d'Invalidesa; Manuel Canivell Curtó, dels Grups I i II de Vida.

Entre les admissions del Grup I, II, III i IV d'Invalidesa i I i II de Vida, figura, admès, amb els números 1521, 1809, 794, 393, 674 i 409, respectivament, el Dr. Joan Durich Espuñes, d'Almeria, que ha reingressat al Sindicat de Metges de Catalunya.

Per tenir més de 60 anys i no poder-los aplicar quota de compensació per no tenir encara aprovada per la Comissaria la rectificació a l'article 14 del Reglament, queden sobre la taula les sol·licituds dels Drs. Sebastià Badia Santaeugenia i Ramon Batlle Prat al Grup I d'Invalidesa.

Es dona compte d'una comunicació del Dr. Francesc Piñol Castellà per la qual retira i deixa sense efecte les seves sol·licituds als Grups II i III d'Invalidesa, que havien quedat pendents d'informe facultatiu complementari per acord de la sessió del 23 de novembre proppassat.

Causen baixa per falta de pagament els Drs. Ernest Selva Sandoval, del Grup I d'Invalidesa, i Ferran Lafuente Ucelay dels Grups I-II-III i IV d'Invalidesa.

Causen baixa per defunció els Drs. Josep Pujol Font, del Grup I d'Invalidesa; Cristòfor Santacana Vallès, dels Grups I i II d'Invalidesa i I de Vida; Lluís Comas Bach, dels Grups I, II i III d'Invalidesa; Manuel Mir Galavotti, dels Grups I-II-III d'Invalidesa i I de Vida; Ramon Viala Rubió, dels Grups I-II-III d'Invalidesa i I i II de Vida.

Causen baixa, per haver estat exclosos del Sindicat per tractat fora de Catalunya, els Drs. Salvador Sansano Izquierdo, del Grup I d'Invalidesa i Manuel Hermosa Cuba, dels Grups I-II-III d'Invalidesa i I de Vida.

Es llegeix i s'aprova el moviment de Caixa i Balanç del proppassat mes de novembre.

Es dona compte de les baixes per invalidesa presentades des de la darrera sessió que són:

Adolf Batllés Gómez, del Grup I d'Invalidesa.
Josep Carreras Biayna, del Grup IV d'Invalidesa.

I de les altres per igual concepte presentades durant el mateix temps que són:

Manuel Mir Galavotti, del Grup III d'Invalidesa.

Ramon Viala Rubió, del Grup III d'Invalidesa.

Lluís Comas Bach, del Grup III d'Invalidesa.
Cristòfor Santacana Vallès, del Grup II d'Invalidesa.

Es dona compte d'una comunicació de l'invàlid Enric Casals Duch, notificant el seu canvi de residència per prescripció facultativa, a Figueres. Ço que s'autoritza amb els requisits acostumats en aquests casos.

Es dona compte d'una comunicació del Dr. Ferran Aragonés, en la qual informa de l'estat actual de l'invàlid Pere Montrós Ibàñez.

Es dona compte d'una comunicació del Dr. Doménech Duran Arrom, metge de capçalera de l'invàlid Angel Gich Rojal, en la qual dictamina sobre l'estat de salut d'aquest invàlid. En vista d'aquest informe, s'acorda declarar invàlid parcial el Dr. Angel Gich Rojal, amb dret al subsidi parcial senyalat pel reglament, a partir del dia primer del mes de gener proper, bo i esperant que així podrà continuar cuidant-se per arribar al complet restabliment.

S'examina la situació de tots els invàlids vigents i s'acorda concedir a l'invàlid Joan Sau Santaló la facultat de no presentar la justificació periòdica en un termini d'un any, a partir del dia de la data, d'acord amb l'apartat C. de l'article III del Reglament.

Es llegeix i s'aprova l'expedient instruït per la mort del soci Manuel Mir Galavotti, del Grup I de Vida, i s'acorda constituir el dipòsit reglamentari corresponent per a produir la pensió pel lliurament mensual durant 120 mesos als beneficiaris que correspongui.

Es dona compte, exhibint-se el corresponent resguard, d'haver-se constituït el dipòsit reglamentari per a produir la pensió pels beneficiaris del soci Joaquim Prats Cornell, en virtut de l'expedient de defunció aprovat en la darrera sessió.

Es llegeixen els socorsos devengats durant el proppassat mes de novembre, que s'aproven.

S'acorden les prorrates a cobrar el proper mes de gener, d'acord amb el següent repartiment:

Grups	Subsidis devengats	Socis resultants de la present sessió	Prorrates
I Invalidesa	3275 pessetes	1462 socis	2'25
II »	2100 »	1064 »	2'
III »	1275 »	783 »	1'65
IV »	280 »	401 »	0'70
I de Vida	10000 »	644 »	15'55
II »	— »	404 »	—

per acord de la Junta General, queda condonada la prorratej del Grup I d'Invalidesa.

Es passa a tractar de l'acord de la darrera sessió referent als nous models de sollicitud d'invalidesa i s'acorda sotmetre la modificació a l'aprovació de la propera Assemblea i que mentrestant, en espera d'aquesta data, es faci un tiratge reduït de sollicitud d'igual model que les actuals.

I s'aixeca la sessió a les vint-i-quatre hores.

Moviment de caixa de la Mutual Mèdica durant el mes de novembre de 1925

ENTRADES

Per quotes Ròssec	1.002'05
Per quotes Garantia	I Invalidesa 288'—
	II » 192'—
	III » 204'—
	IV » 144'—
	V » 300'—
Per quotes Compensació	I » 253'—
	II » 385'—
	III » 234'60
	IV » 339'70
Per quotes Garantia	I Vida 240'—
	II » 360'—
	III » 900'—
	IV » 60'—
Per quotes Compensació	I » 680'50
	II » 801'—
Per quotes mensuals	9.140'10
Per interessos dels dipòsits al B. d'Espanya.	735'—
Retirat de la Caixa d'Estalvis	4.500'—
	<u>20.758'95</u>

SORTIDES

Dipositat a la Caixa de P. i d'Estalvis	9.827'05
Dipositat en c/c. al Banc de Catalunya	46'75
Dipositat en c/c. al Banc d'Espanya	735'—
Pagat per socorsos invalidesa.	6.600'—
» » » vida	1.600'—
DESPESES GENERALS:	
Al Sindicat per serveis d'administració	500'—
Al Banc de Catalunya per negociació d'una lletra de canvi	1'25 501'25
	<u>19.310'05</u>
Ròssec	1.448'90
	<u>20.758'95</u>

Moviment provisional dels Fons de la Mutual Mèdica novembre de 1925

SITUACIÓ DELS FONDS

DISPONIBLES	Pessetes: 53.745'91
Existència a la Caixa Social.	1.448'90
Existència a la Caixa de P. i d'Estalvis.	44.602'78
Existència a la S. A. Arnús-Garí	4.401'38
Existència al Banc de Catalunya.	552'85
Existència al Banc d'Espanya.	2.740'—
REALITZABLES	Pessetes: 308.380'15
Dipositat al Banc d'Espanya en Fons Públics per un valor nominal de pessetes 313.500	288.970'—
Terminis mensuals de pensions de vida anticipats	5.441'—
Rebuts en curs de cobrament	13.969'15

Pessetes: 362.126'06

ESTAT DELS FONDS

FONS GARANTIA INVALIDESA.	Pessetes: 45.960'—
I Grup	17.928'—
II »	12.756'—
III »	9.312'—
IV »	4.812'—
V »	1.152'—
FONS GARANTIA VIDA	Pessetes: 68.220'—
I Grup	38.760'—
II »	24.060'—
III »	4.800'—
IV »	360'—
V »	240'—
FONS COMPENSACIÓ INVALIDESA.	70.868'60
I Grup	22.299'50
II »	26.556'—
III »	16.599'10
IV »	5.414'—
FONS COMPENSACIÓ VIDA	166.736'10
I Grup	91.781'30
II »	74.954'80
FONS MIXTE.	10.341'36

Pessetes: 362.126'06

Moviment de socis

ADMISSIONS

GRUP I D'INVALIDESA

- 1514.—Anton Pérez, Custodi
- 1515.—Arispe Aguirre, Enric.
- 1516.—Bellet Català, Josep M.^a
- 1517.—Bonifaci Monsonis, Jesús
- 1518.—Brusés Majó, Antoni
- 1519.—Calvet Llaty, Francesc
- 1520.—Carulla Minguell, Lluís
- 1521.—Durich Espuñes, Joan
- 1522.—Fabrès Anglada, Bartomeu
- 1523.—Falgueras Falgueras, Francesc
- 1524.—Finestres Fosch, Josep
- 1525.—Garriga Callol, Francesc
- 1526.—López Castro, Antoni
- 1527.—Malet Peig, Wenceslau
- 1528.—Ribas Isern, Enric
- 1529.—Sarroca Vergés, Josep
- 1530.—Tarazona Miró, Josep M.^a
- 1531.—Vila Sabater, Narcís
- 1532.—Villar Recio, Nicolau
- 1533.—Alcobé de la Vega, Lluís

GRUP II D'INVALIDESA

- 1083.—Antón Pérez, Custodi
- 1084.—Ariet Genís, Josep M.^a
- 1085.—Bellet Català, Josep M.^a
- 1086.—Bonifaci Monsonis, Jesús
- 1087.—Carulla Minguell, Lluís
- 1088.—Castells Farrarons, Feliu
- 1089.—Durich Espuñes, Joan
- 1090.—Garriga Callol, Francesc.
- 1091.—López Castro, Antoni
- 1092.—Piña Aguiló, Raimond
- 1093.—Ribas Isern, Enric
- 1094.—Roig Garulo, Enric
- 1095.—Serrano Pros, Jascint
- 1096.—Vila Sabater, Narcís
- 1097.—Alcobé de la Vega, Lluís
- 1098.—Samaranch Fina, Vicents
- 1099.—Grau Blanch, Josep M.^a

GRUP III D'INVALIDESA

- 789.—Anton Pérez, Custodi
- 790.—Balbàs Montenegro, Josep
- 791.—Bonifasi Monsonis, Jesús
- 792.—Campllonch Romeu, Francesc
- 793.—Carulla Minguell, Lluís
- 794.—Durich Espuñes, Joan

- 795.—Forcada Gelabert, Francesc
- 796.—Garriga Callol, Francesc
- 797.—López Castro, Antoni
- 798.—Miró Estivill, Joan
- 799.—Ribas Isern, Enric
- 800.—Serrano Pros, Jascint
- 801.—Vila Sabater, Narcís
- 802.—Alcobé de la Vega, Lluís
- 803.—Lleonart Casanovas, Dolors

GRUP IV D'INVALIDESA

- 389.—Alcobé de la Vega, Lluís
- 390.—Bonifasi Monsonis, Jesús
- 391.—Breton Plandiura, Marian
- 392.—Campllonch Romeu, Francesc
- 393.—Durich Espuñes, Joan
- 394.—Font Torralbas, Tomàs
- 395.—Garriga Callol, Francesc
- 396.—Gómez Marquez, Josep
- 397.—López Castro, Antoni
- 398.—Olivé Capdevila, Lluís
- 399.—Puigcercós Oller, Bonaventura
- 400.—Ribas Isern, Enric
- 401.—Roselló Parleris, Germà
- 402.—Soler Daniel, Angel
- 403.—Assens Pedrols, Vicents

GRUP I DE VIDA

- 669.—Garriga Callol, Francesc
- 670.—Montañà Guasch, Francesc
- 671.—Ribas Isern, Enric
- 672.—Serrano Pros, Jascint
- 673.—Vila Sabater, Narcís
- 674.—Durich Espuñes, Joan
- 675.—Samaranch Fina, Vicents
- 676.—Canivell Curto, Manuel

GRUP II DE VIDA

- 401.—Garriga Callol, Francesc
- 402.—Montañà Guasch, Francesc
- 403.—Puigcercós Oller, Bonaventura
- 404.—Quadras Bordas, Maria Lluisa
- 405.—Roselló Parleris, Germà
- 406.—Serrano Pros, Jascint
- 407.—Soler Daniel, Angel
- 408.—Vila Sabater, Narcís
- 409.—Durich Espuñes, Joan
- 410.—Samaranch Fina, Vicents
- 411.—Canivell Curto, Manuel

Socorsos devengats durant el mes de novembre 1925

	GRUPS					
	INVALIDESA				VIDA	
	I	II	III	IV	I	II
Miquel Cabeza Samsó, de Barcelona.	150					
Lluís Altés Sabater, de Mediona.	150	150				
Antoni Rabadá Mayné, de Tarragona.	150	150				
Joan Lladó Montaner, de Lleyda.	150	150				
Joan Llauredó Montaner, de Reus.	150	150				
Enric Sanchez Comendador, de Barcelona.	150					
Cristòfor Santacana Vallés, de Vilafranca del Panadés.	150	150				
Eudald Puig Deulofeu, de Sant Vicens dels Horts.	150					
Modest Capdevila Torrell, de Vilaplana.	150	150	150			
Norbert Llinàs de la Tejera, de Sant Boi del Llobregat.	150	150	150			
Àngel Gich Rojals, de Barcelona.	150	150	150			
Esteve Forn Salleràs, de Roses.	150					
Manuel Mir Galavotti, de Barcelona.	135	135	135			
Feliu Sotorra Massó, de Sabadell.	150					
Josep Mir Marcet, de Sabadell.	150					
Joaquim Sau Pagès, de Molló.	150					
Josep Pàquez Sanchez, de Barcelona.	150	150	150	150		
Ramón de Viala Rubio, de Barcelona.	150	150	150			
Lluís Comas Bach, de Barcelona.	150	150	150			
Joan Bulto Sagrista, de Barcelona.	125					
Enric Casals Duch, de Barcelona.	130	130	130	130		
Joan Gutiérrez Saldaña, de Trago de Noguera.	75	75				
Manuel Mir de Galavotti, de Barcelona.					10.000	
TOTAL PESSETES	3.165	1.990	1.165	280	10.000	

QUOTES corresponents al mes de gener de 1926

Quotes de mes de la data

VIDA

Quota mensual de cada grup

16'55	1'—	—	—	—
I	II	III	IV	V
16'55	17'55	—	—	—

3'25	I	3'25	19'80	20'80	—	—	—
3'—	II	6'25	22'80	23'80	—	—	—
2'65	III	8'90	25'45	26'45	—	—	—
1'70	IV	10'60	27'15	28'15	—	—	—
—	V	—	—	—	—	—	—

Quotes mensuals corresponents a les diverses

Promitjos mensuals desde la fundació

VIDA

Promitg mensual de cada grup

7'62	4'04	—	—	—
I	II	III	IV	V
7'62	11'66	—	—	—

2'11	I	2'11	9'73	13'77	—	—	—
1'98	II	4'09	11'71	15'75	—	—	—
1'68	III	5'77	13'39	17'43	—	—	—
1'26	IV	7'03	14'65	18'69	—	—	—
—	V	—	—	—	—	—	—

Promitjos mensuals corresponents a les diverses

V A R I A

L'estat de la medicina a Espanya al segle XVI

pel Dr. med. et phil. et med. dent. Fritz Lejeune. Privatdocent de la càtedra de «Historia de la Medicina» a l'Universitat de Greifswald

E L gran increment que va pendre la medicina en el segle XVI, gràcies a l'impuls rebut d'homes eminents, sobretot italians i alemanys, no va deixar d'exercir una poderosa influència sobre els cercles científics hispànics. L'unió de la corona reial d'Espanya i l'imperial d'Alemanya en l'enèrgica persona de l'emperador Carles V, va determinar una gran activitat en l'intercanvi d'impressions i va estimular els esforços per al progrés científic d'ambdós països, que eren llavors amos del món. Això evidència que en la vida d'un Estat regit ordenadament i unit per una política nacional encara queda temps suficient per a les activitats científiques i artístiques, demés de la política i dels plans de conquesta, quan és governat per caps intel·ligents.

Sobressurt en aquella època Itàlia, on l'anatomia havia prèns un insospitat increment sots l'ègida de Zerbi, Achilini Berengar da Carpi, i, últimament, de Leonardo da Vinci i Vesalio.

Com que als començaments del segle XVI es feien a Espanya, per regla general, poques autòpsies, els estudiants espanyols emigraven en grans masses a Itàlia, i especialment a Bolonya, amb el fi d'aprendre la ciència anatòmica en la càtedra que llavors dirigia Carpi. Un d'aquells estudiants, extraordinàriament expert, va aprendre a Bolonya tots els secrets de la dissecció i va introduir a la seva pàtria els coneixements tècnics adquirits. Aquest estudiant va ésser més tard el gran anatómic espanyol Guevara, el qual, retornat a la terra que el va veure néixer, lluità coratjosament per a que s'instituís a Castella l'estudi de l'ensenyança anatòmica en el cadàver. Molt aviat els seus esforços foren coronats per l'èxit, al fundar-se a Valladolid la primera càtedra d'anatomia i al conseguir que pels volts de l'any 1550 ja s'ensenyés l'anatomia a quasi totes les universitats espanyoles. Durant l'estada a Espanya del gran Vesali, metge de l'emperador Carles V, les ensenyances de l'escola vesa-

liana s'espargiren per tot arreu i exerciren una gran influència en els progressos obtinguts per l'art anatómic espanyol. Amb molta raó s'ha considerat a Guevara i Valverde com a principals representants de l'anatomia, seguint, malgrat fos parcialment, orientacions bastant modernes per aquell temps. Pot dir-se que per allà l'any 1570 a Espanya es podia considerar com a pràctica diària la dissecció de cadàvers humans. En aquesta època es dissecaven a Barcelona dos cadàvers mensualment. No obstant, els gran anatómics d'aquells temps tenen encara un 90 per cent de galenistes, talment com a Lluís Lovera de Avila, el qual publicà en 1542 el "Llibre de l'anatomia"; Joan Sánchez de la Plata, autor de la "Història general de l'home", publicada el 1550; i Bernardi Montaña de Montserrat, del qual l'"Anatomia de l'Home" fou editada el 1551. Malgrat això, es nota ja en la anatomia ibèrica els senyals dels nous temps, i en particular en el pausat creixement de la crítica de la doctrina galènica i examen dels fenòmens aportats per l'experimentació i per l'autòpsia.

En la mateixa època, la fisiologia hispana va mostrar-se infinitament revolucionària i progressiva. Mentre que Bernardi Montaña de Montserrat es conformava amb les ensenyances de Galeno i en 1551 descrivia, de conformitat amb les mateixes, la circulació de la sang, el veterinari Francesc de la Reyna aporta nous fets a l'estudi del fenomen i, basat en observacions personals, descriu en el seu "Llibre de Albeiteria" (1552) un cercle sanguini entre les venes superficials i les profundes, presumint que la sang passava de les unes a les altres a través d'una espècie de sistema capilar. El mèrit De la Reyna consisteix menys en haver aportat un nou fet d'observació que en haver estat el primer, o un dels primers, que abans que Servet va prescindir de la doctrina galènica del moviment de la sang i en ésser el primer d'anar contra el cor-

rent científic dels fets establerts i reconeguts pel dogmatisme d'escola (1). En la seva obra es troba per primera vegada i de forma indubtable la paraula "circulació" ("en torno y rueda").

La nova doctrina exposada per *Miquel Servet* — condemnat a ésser cremat viu pel reformador Calvi que va veure en ell un perillós competidor — representa un gran progrés, no tan sols per a la fisiologia hispana, sinó per a la mundial. En el seu famós llibre "de Christianismi Restitutione"—l'edició del qual quasi totalment va morir junt amb l'autor en la foguera—s'esmenta per primera vegada la circulació menor i la descriu d'una manera que no ha estat encara superada fins a la data. No s'exagera quan se diu que *Harvey* va treballar pel seu descobriment sobre la base llegada per *Servet*.

El descobriment de *Servet* va reportar l'ensorrada de la teoria digestiva. Acèrrim impugnador de l'arabisme, va combatre, també, la doctrina que varen llegar-nos els alarbs de la virtut dels xarops. El seu enèrgic discurs, a fàisó de *Paracels* i la seva exposició freqüentment impetuosa i revolucionària varen reportar-li durant el temps que va romandre com estudiant a París, no solament la més aferrisada animadversió dels dogmàtics, sinó persecucions personals de mala mena, i, finalment, el precipitar-se a la seva perdició. Sempre es deurà a la valenta exposició de *Servet* gran part de l'èxit que obtingué al combatre la sagrada tradició.

En l'esfera de la Medicina interna i principalment per despuntar com acèrrim impugnador de les tradicions més arrelades, esmentarem a *Gómez Pereira* que combaté la teoria de la febre essencial, i que va usar per primera vegada una expressió repetida més tard per *Stahl*: que la febre és: "una força saludable de la Naturalesa per a restablir l'equilibri de la salut". En canvi, *Bernardí Montaña de Montserrat* explica la febre com a conseqüència de l'irritabilitat exacerbada del cor, la qual teoria, encara que se li va donar una versió quasi diferent, va ésser repetida per *Brown* l'any 60 del segle XVIII.

En la medicina del segle XVI representen una gran fita els "Problemata" de *Francesc López de Villalobos*—un dels metges de cambra de l'Emperador—publicats a Zamora l'any 1543. Malgrat que *Villalobos* era galenista en essència, no va vacillar en fustigar en forma alegre i en-

ginyosa o amb fina ironia les equivocacions del temps, la qual falsetat li era demostrada per les observacions empreses per compte propi. Pel que es refereix a estil i exposició, els seus escrits mereixen figurar avui com escrits eminents al costat dels productes de la formosa literatura de l'edat d'or de les lletres castellanes (2).

En el cel de la ciència espanyola del segle XVI, *Andrés Laguna* fou un astre de primera magnitud, que mereix ocupar un lloc especial per haver estat eminent en les ciències més heterogènies. La seva famosa obra "De contradictionibus quae apud Galenum sunt" (Liò 1554), va situar-lo a l'avantguarda dels lluitadors contra la sacrosanta tradició. La notable biografia de *Galien* que va escriure i que fou editada a Venècia per *Scouts* l'any 1548, el senyala com a un notable historiador mèdic. No obstant; la seva obra més important i de més valor per a el progrés ulterior de la medicina, van ésser les observacions i experiències realitzades per a edificar el seu treball sobre el tractament de les estretors uretrals amb els catèters dilatadors, treball que va veure la llum a Roma l'any 1555 amb el títol: "Mehodus cognoscendi exstirpandique nascentis in vesicae collo cunrunculas" (3).

També correspon a *Laguna* el mèrit d'ésser el primer que va descriure un sistema sexual de les plantes, quasi idèntic al que més tard va donar a conèixer *Linnè*, malgrat que l'història s'ha oblidat de reconèixer a *Laguna* la prioritat de l'idea.

Lligada íntimament a la Medicina interna, solemnitza també la Farmàcia i la Farmacologia llur triomf. La doctrina galènica va sofrir un greu desprestigi al perdre's la confiança en els remeis que preconitzava i a l'introduir-se després del descobriment d'Amèrica una sèrie de productes útils a la farmacologia, com són la fusta de guayac, la zarzaparrilla, les arrels de la quina i del safrà. A *García de Ortos*, *Cristófor Acostas*, *Nicolau Monardes*, *Francesc Hernandez*, *Francesc Ximénez* i a altres investigadors espanyols cal agrair l'haver fet remarcar els nous productes farmacèutics, l'haver-los donat a conèixer i el que s'hagi generalitzat el seu ús, mercès als treballs publicats, basant-se en les seves observacions personals. En la relació que

(1) Vegi's el meu article sobre *de la Reyna* en el Münch. med. Wochenschr., 1923, núm. 21, pda. 675 i 676.

(2) Vegi's el meu treball sobre «Els problemes de Villalobos», Greifswald, 1923.

(3) Vegi's el meu treball de «La voz médica» sobre «Andreu de Laguna», 1923.

acabem d'esmentar no hem d'oblidar-nos d'incloure a *Lluís Mercado*, metge dels reis Felip II i Felip III. La principal obra d'aquest metge es va publicar a Valladolid l'any 1605 i comprèn la col·lecció completa dels seus treballs. *Sprengel* l'anomena el Tomàs d'Aquí de la medicina hispana, amb la qual cosa vol caracteritzar les seves idees galenistes i escolàstiques. Són dignes d'elogi els seus treballs sobre la gota i la sífilis, considerant aquesta última com a originària d'Amèrica, i pel tractament de la qual preconitza la combinació del mercuri amb la fusta de guayaco, el primer en petites dosis, en oposició al que prescrivien l'immensa majoria dels facultatius de l'època. *Mercado* va ésser el primer que va escriure un tractat especial sobre la zarotilla.

L'estat de la cirurgia de l'època no és inferior al progrés obtingut per les altres disciplines, però únicament citaré alguns noms. Al costat de les extenses obres dels cirurgians *Joan Gutierrez*, *Joan Frago* i *Andreas Alcàzar*, s'adapta a les idees dominants en la "cirurgia moderna" *Francisco de Arce*, el qual institueix un tractament simplificat de les ferides, la reducció de l'instrumental quirúrgic i preconitza les poques intervencions sobre la ferida. Va introduir també, en la Farmacologia un bàlsam cicatricial que fou usat durant molts segles per a curar les llagues. La principal obra d'aquest cirurgià va imprimir-se a Anvers l'any 1574, amb el títol "De recta vulnerum curatione". En la cirurgia de guerra va sobresortir *Dionís Daza Chacón*, de Valladolid, que en les seves obres va reunir la gran experiència que havia adquirit en les campanyes d'Àfrica, Espanya, Alemanya i Països Baixos. Fou el primer en reconèixer com a certa l'asseveració de que les ferides causades per projectils d'arma de foc no estaven envenenades. Les principals obres de *Daza* aparagueren als volts del 1600, escrites en castellà i en llatí. *Bartomeu de Agüero*, de Sevilla, va ésser el precursor inconscient de l'asèpsia i de l'antisèpsia de les ferides. En la pràctica va obtenir èxits esclatants amb l'ús d'apòsits absorbents dels humors de les ferides i amb l'ús de vendatges secants i impermeables. Les principals idees de la seva doctrina les va exposar en la seva

obra fonamental: "Tresor de la Cirurgia", publicat el 1604.

Esmentarem, per a acabar, un remarcable invent, la prioritat del qual reclama per a Espanya l'historiador Morejón. L'introducció i invent pel benedictí espanyol *Fray Ponce de Leon* d'un llenguatge per als sord-muts; el frare va educar a Castella l'any 1530 el primer-sord-mut. Per primera vegada aprenen els sords-muts de llegir, pintar i "enraonar". Com una prova d'aquest esdeveniment trascendental, addueix Morejón el testimoni del metge *Francisco Valle*. El sistema va caure en oblit amb la mort del seu inventor, però va ésser descobert novament en 1620 per un altre espanyol, per *Pau Bonet*, però, per fortuna, llavors va aconseguir difondre's universalment.

Per desgràcia no sempre se li ha concedit en l'Història de la Medicina l'importància a què té dret la medicina ibèrica. A Alemanya, on l'història de la medicina s'ha constituït en una veritable especialitat, gràcies als treballs perseguits durant molts anys per l'infatigable *Sudhoff*, és particular que no sempre s'hagi reconegut el mèrit a què són creditors els professors espanyols per la seva activitat, fecunda en profitosos resultats, la qual cosa atribuïm en gran part a que a Alemanya es llegeixen molt poc els antics textos espanyols, degut principalment al desconeixement de l'idioma. L'autor d'aquest treball ha elegit precisament com a tema predilecte l'estudi de la medicina hispana per a que el poble alemany, que sempre ha demostrat molta amistat per l'espanyol, fagi la deguda justícia a l'històrica tasca científica dels espanyols, i té l'esperança que en l'esdevenidor es concedirà en els llibres alemanys el degut lloc a la medicina espanyola, al qual té dret pel seu desenrotllament històric i pels importants descobriments que ha incorporat a la ciència. Desitjem que l'investigació històrica estrenyi encara més les cordials relacions d'amistat que sempre han regnat entre ambdós pobles i que els despertí el record de que durant molts segles han anat junts pel mateix viarany.

De "La Medicina Germano-Hispano-Americana". Any II, num. 2 - Novembre 1924.

Colegios de Médicos de Cataluña

OBLIGATORIA LA COLEGIACION POR R. O. DE 22 FEBRERO DE 1925

DEL DE BARCELONA

Extracto de las sesiones

Acta núm. 532 ordinaria

A las 22 horas del día 16 de noviembre de 1925, se reúne la Junta de Gobierno, con asistencia de los señores Proubasta, Pons Freixa, Moll, Birba, Parrizas, Masip, Peyrí, Bretón, Mestre Puig, Arola, Nunell, Suriñach, Mestre Artigas, Argemí, Soler Daniel, Marimón y Vilardell, bajo la presidencia del doctor don Felipe Proubasta, y actuando de Secretario el que lo es don Melchor Parrizas.

Se lee y aprueba el acta de la sesión anterior.

Se da cuenta de la correspondencia de trámite.

Son admitidos socios colegiados mediante votación secreta, los señores: Don Esteban Mesequer Gil, don Arturo Molins y de Molins, don Pedro Pujol Casas, don Agustín Rosal de Nadal, don Miguel Taverna Torm, don José Ciriaco Irigoyen Arruti, de Barcelona; don Enrique Fossas Casanovas, de San Quirico de Besora; don Santiago Prats Comas, de Hospitalet del Llobregat; don José Sunyer Casamartina, de Cardona; y don José Pujol Grua, de La Roca.

Causan baja de colegiados: por no ejercer la profesión, doña Milagros Andreu Bohigas; y por traslado a otra provincia, don Luis Summers de la Cavada.

Estando presente en esta sesión, por primera vez, el vocal del Distrito de Igualada, don Eusebio C. Nunell, el señor Presidente le saluda en nombre de la Junta de Gobierno, congratulándose de que venga a formar parte de esta Directiva.

Se aprueba el estado de cuentas del próximo pasado mes.

Son aprobadas las siguientes facturas: una de la Compañía General de Coches y Autos, de pesetas 17'20, por asistencia homenaje doctor Cardenal; una de J. Serra, de pesetas 15, por reparación de un reloj; una de Bertrán y Gari

Florenza, de pesetas 2'25, por trabajos de electricista; y una de Irandez, de pesetas 54, por material impreso.

Se acuerda contribuir a la suscripción abierta a favor de la viuda y huérfanos del médico titular de San Nicolás del Puerto, iniciada por la Federación Sanitaria de Sevilla, consignando la cantidad de cien pesetas.

Se da cuenta de haberse notificado a la Delegación de Hacienda de esta provincia, los médicos que durante el ejercicio actual no se han provisto de patente y que figuran en las listas de este Colegio como médicos en ejercicio, todo ello de acuerdo con lo que dispone el artículo 13 del R. D. de 13 de agosto de 1894.

Se acuerda expedir el certificado solicitado por el médico don José Pujol Grua, de La Roca, autorizándole el ingreso en el Cuerpo de Médicos Titulares.

Se da cuenta de una comunicación de la Academia y Laboratorio de Ciencias Médicas de Cataluña, adjuntando varios números de los Anales de Medicina donde constan las actas de las sesiones científicas de 1 de mayo y 10 de junio, con las comunicaciones de P. Domingo "Estado actual de la bacteriología en la Tuberculosis". P. Domingo y E. Perxes, "Los hemocultivos y las reacciones serológicas en la infección tuberculosa, según Plá-Caballero. Resultados experimentales discordes." "P. Domingo, E. Vidal, y E. Perxes, "Aportación experimental a las pretendidas transformaciones del bacilo de Koch en bacteria de ataque de Ravetllat-Plá". P. Domingo y J. Vidal, "Identificación de la bacteria de ataque de Ravetllat-Plá". Después de examinadas las comunicaciones a que se hace referencia se acuerda pasar a la Comisión Científica de este Colegio, todos los antecedentes y datos referentes a este asunto para que dictamine; dictamen que servirá de base al acuerdo que oportunamente y mediante votación secreta tomará esta Junta.

Se acuerda informar favorablemente a la Caja de Beneficencia del Sindicat de Metges, la petición formulada a la mismo por el doctor Be-

navent, de Sabadell, si los informes que se esperan así lo aconsejan.

Comparece ante la Junta de Gobierno el doctor don J. V. S. llamado con motivo de la información abierta a consecuencia de la denuncia formulada por varios médicos municipales supernumerarios. Por no haber terminado los quince días de plazo concedidos a la doctora doña M. N. A., para la aportación de nuevos datos, se acuerda aplazar la resolución de este asunto hasta la próxima Junta y llamar al primero de los firmantes de la denuncia para que concu-

rra personalmente a la información abierta.

Por no poder asistir a la próxima Asamblea de Colegios Médicos Españoles los doctores Proubasta y Parrizas, que habían sido nombrados para representar a esta Corporación en el citado acto, se acuerda designar a los doctores Pons Freixa y Birba, para que concurran a la citada Asamblea, dándoles instrucciones expresas para tal fin.

Y no habiendo más asuntos de que tratar se levanta la sesión a la una treinta del siguiente día de empezada.

Estado de cuentas del mes de Octubre de 1925

ENTRADAS

Por cuotas ingreso de 18 socios .	180'—	
» » semestrales 662 socios	3.972'—	
» » » Sec. titulares	324'—	4.476'—
» alquiler local Círculo Odontológico, corriente mes.	100'—	
» alquiler local Academia de Higiene corriente mes .	50'—	
» alquiler local Colegio Veterinarios corriente mes .	50'—	
» alquiler local Inspección Escolar 3r. trim.	125'—	
» alquiler local Instituto Médico Farmacéutico .	225'—	
» Sdad. Oftalmológica 3r. mes	150'—	
» alquiler local «Sindicat de M. de Catalunya», corr. mes	250'—	950'—
» venta de sellos Colegio H. P. A.		1.222'—

Total recaudado, pesetas . 6.648'—

SALIDAS

Por suscripciones.	31'—	
» consumo luz .	136'10	
» correos, telegramas y telefonemas	52'80	
» gastos menores varios .	23'75	
» una guardia mozo día sesión .	3'—	246'65
» corresp. ^a enviada secc. Titulares .		6'50
» 4.º trimestre Servicio teléfonos .		93'75
» limpieza máquina escribir .		7'50
» confección carteras identidad .		800'—
» servicios de Deontología .		100'—
» alquiler local 4.º trimestre .		2.500'—
» compra de 1.000 sellos C. H. P. A.		1.000'—
» » 500 » (0'50 ptas.)		250'—
» honorarios personal .		808'25
» material impreso factura Blasi .		16'—
» asistencia juntas de lo Sres. Vocales de Partidos Judiciales.		458'65
» ingresado en la Caja Pensiones .		505'70
» servicios Tesorería y Recaudación	92'50	
A la Caja Beneficencia del Sindicato el 50 por 100 de beneficios líquidos venta sellos Colegio H. P. A.—Octubre de 1925 .	305'50	398'—

Total desembolsado, pesetas . 7.191'—

RESUMEN

Existencia en caja ppdo. mes .	2.041'55	
Recaudación en el corriente mes	6.648'—	8.689'55
Desembolsos en el corriente mes		7.191'—
Existencia hoy, pesetas .		1.498'55
Existencia en la Caja P. V. y A. .		4.472'70
Existencia total, pesetas .		5.971'25

AQUEST NÚMERO HA PASSAT PER LA CENSURA GOVERNATIVA

Noticias

Importante.—Después del estudio detenido de la cuestión profesional surgida entre los Doctores Mas Puig y Batllés G. Bertran de Lis y de mediar entre ambos señores amplias explicaciones, por intermedio de este Colegio, y resultando que no hubo intento de ofensa en la carta dirigida por el Doctor Batllés al Doctor Mas Puig, se ha dado por terminado este incidente que en nada ha alterado el buen concepto de la honorabilidad de ambos señores.

* * *

Reglamento de Sanidad local. — La Sección de titulares de este Colegio ha repartido a todos los médicos titulares de la provincia y a todos los Municipios un ejemplar del modelo del Reglamento de Sanidad local adaptable a todos los Ayuntamientos.

Este Reglamento obligado por el artículo 1.º del Reglamento de Sanidad Municipal del 9 de Febrero de 1925 puede sustituir con ventaja el

contrato entre el médico titular y el Municipio respectivo.

No dudamos que dicho Reglamento servirá de base para el que obligatoriamente ha de redactar cada Inspector Municipal de Sanidad y para ello rogamos a todos los compañeros titulares que tengan muy presente que la Sección de Titulares al redactar este modelo de Reglamento tuvo muy en cuenta los intereses del médico titular, lo que fué reconocido por la Junta General de Delegados de partidos que lo aprobaron por unanimidad en sesión del día 13 de Agosto próximo pasado.

* * *

Declaración de Utilidades. — Recordamos a los señores médicos colegiados la obligación que tienen de llenar las Declaraciones juradas de Utilidades correspondientes a los ingresos obtenidos en el año 1925, cuyo requisito ha de cumplimentarse durante los meses de Enero, Febrero y Marzo del corriente año, pudiendo verificarlo en esta Secretaría todos los días laborables de 6 a 9 de la tarde, donde les serán facilitados los impresos y cuantos datos les sean necesarios.

Estado de cuentas del mes de Noviembre de 1925

ENTRADAS

Por cuotas ingreso de 13 socios .	130'—	
» » semestrales 412 socios	2.472'—	
» » » Sec. titulares	304'—	2.906'—
» alquiler local Círculo Odontológico, corriente mes.	100'—	
» alquiler local Academia de Higiene corriente mes .	50'—	
» alquiler local «Sindicat de M. de Catalunya», corr. mes	250'—	400'—
» venta de sellos Colegio H. P. A.		977'90
» legalización de firmas .		10'—
» un anuncio en el tablero .		10'—

SALIDAS

Por suscripciones .	21'—	
» consumo luz .	192'85	
» correo, telegramas y telefonemas	50'90	
» gastos menores varios.	14'80	
» » locomoción .	17'20	
» dos guardias mozo días sesión .	6'—	302'75
» corresp. ^a enviada Sec. titulares .		3'—
» reparación reloj, factura F. Serra		15'—
» cuota Fed. Colegios 4.º trimestre		300'—
» material impreso, fact. ^a Irández.		54'—
» efectos escritorio (Presidencia) .		37'25
» material eléctrico .		4'75
» honrrarios personal .		808'25
» dietas-gastos viaje asistencia Dr. Birba a la A. de Fed. Colegios .		506'95
» subvención a vda. médico titular de S. Nicolás del Puerto (Sevilla)		100'—
Ingresado en la Caja de Pensiones .		433'—
Por servicios Tesor. ^a y Recaudación A la Caja Beneficencia del Sindicato el 50 por 100 de beneficios líquidos venta sellos Colegio H. P. A. .	156'25	238'40 394'65
Total recaudado, pesetas.	4.303'90	Total desembolsado, pesetas. 2.959'60

RESUMEN

Existencia en caja ppdo. mes .	1.498'55	
Recaudación en el corriente mes	4.303'90	5.802'45
Desembolsos en el corriente mes		2.959'60
Existencia hoy, pesetas .		2.842'85
Existencia en la Caja P. V. y A.		4.905'70
Existencia total, pesetas .		7.748'55